

សមាគម

KHMER LOWELL

ឧសភា-មិថុនា / May-June 1997; Issue No. 4

Water Festival...7

King of the Mountain.....10

Khmer Traditional Music Class...22

ជំលោះក្នុងគ្រួសារដែលបណ្តាលមកពីពាក្យល.....4

Acre Family Day Care

14 Kirk Street
Lowell, MA 01854
(508) 937-5899

**ក្រសួងថែទាំកុមារនៃគ្រួសារសហគមន៍អេក្រី ធុរកិច្ចសំខាន់ៗយើងមានប្រាក់ចូលចំនួន សំរាប់បង្កើនផ្តល់បេស
គ្រួសារ ដែលប្រកបការងារមានកូនអាយុពី ៣-៥ឆ្នាំហើយមានការខ្វះខាតក្នុងការបង់ថ្លៃឈ្នួលអ្នកមើលក្មេង។**

មានគ្រួសារជាច្រើននៅក្នុងទីក្រុងឡូវែលបានជួបប្រទះបញ្ហាក្នុងការរកជួលអ្នកមើលកូន ពីព្រោះដោយមានកំរៃថ្លៃ
ពេក ក៏ប៉ុន្តែក្រសួងយើងមានប្រាក់មួយចំនួន ដើម្បីសម្រួលបញ្ហានេះដោយយកកំរៃថោកល្មម ព្រមទាំងមានអ្នក
ថែទាំកុមារយកចិត្តទុកដាក់និងក្មេង និងមានការពិសោធន៍ខាងថែទាំក្មេង។ ដូច្នេះបើសិនលោកអ្នកចង់បានព័ត៌មាន
បន្ថែម សូមទាក់ទងលេខទូរស័ព្ទ 937-5899 ។

ក្រសួងថែទាំកុមារនៃគ្រួសារសហគមន៍អេក្រីអាចជួយ:

- រកអ្នកមានការហ្វឹកហ្វឺន និងមានសញ្ញាប័ត្រហើយមានការពិសោធន៍ខាងថែទាំកុមារ
- ផ្តល់កម្មវិធីថែទាំកុមារនៅតាមផ្ទះ
- ផ្តល់ម្ហូបចំណីដោយអត់យកកំរៃ
- មានគ្រប់វេនម៉ោងធ្វើការ (Full time, Part time, and second and Weekend shift)
- ផ្តល់អ្នកថែទាំកុមារចេះនិយាយភាសាខ្មែរ អង់គ្លេសនិងស្ពានិស្ស។ ការថែទាំកុមារតាមផ្ទះ
មានសីលគ្រប់ទីកន្លែងនៅក្រុងឡូវែល។

ឥឡូវនេះក្រសួងយើងកំពុងមានកន្លែងទំនេរទទួលមើលក្មេង ដូច្នេះសូមលោកអ្នកទូរស័ព្ទមកចុះឈ្មោះ
ឆាប់ៗ ដើម្បីកុំឱ្យយឺតពេល។

ក្រសួងថែទាំកុមារនៃគ្រួសារសហគមន៍អេក្រី
ACRE FAMILY DAY CARE CORPORATION

14 KIRK STREET
LOWELL, MA 01854

937-5899

កម្មវិធីនេះជ្រោមជ្រែងដោយកម្មវិធីសាមគ្គីភាពសហគមន៍ (Community Partnership Program) នៃសាលាសាធារណៈទីក្រុងឡូវែល។

Learning together/growing together សិក្សាដោយរួមគ្នា ចម្រើនដោយរួមគ្នា

មាតិកាសៀវភៅ TABLE OF CONTENTS

Board of Directors

Mr. Chanrithy Uong

President

Mr. Tem Chea

1st Vice President

Ms. Chantha Bin

2nd Vice President

Mr. Thel J. Sar

Secretary

Mr. Seng Ty

1st Treasurer

Ms. Sokha Diep

2nd Treasurer

Ms. Sithra Chan

Assistant Secretary

Mr. Michael Ben Ho

Mr. Chiem Huon

Mr. Pan So

Mr. Nick P. Mann

Mr. Chiv Peter In

Ms. Bophany Pheng

Legal Counsel

Joseph H. Sexton

Executive Director

Samkhann Khoeun

1. ជំលោះក្នុងគ្រួសារ.....	4
2. Water Festival.....	7
3. Testimony	8
4. King of The Mountaing.....	10
5. ឧបរណីភ្លេងខ្មែរគងវង់តូច.....	10
6. ថ្នាំការពាររោគតេតាណូស និងខាន់ស្លាក់	20
7. Khmer Traditional Music for Youth.....	22
8. New Hospital Provides Free Care.....	24
9. ចេះតែថា!!!.....	30
10. Lowell News From D.S.S.....	31
11. ប្រជាធិបតេយ្យ គឺជាអ្វី(ត).....	32
12. រឿងរដូវក្តៅនូវតាមដងស្ទឹងមេរីម៉ាក(ត).....	33
13. រឿងក្មេងកំព្រា និងព្រះចៅផែនដី.....	34

ជំលោះក្នុងគ្រួសារដែលបណ្តាលមកពីពាក្យសំដី

ពាក្យសំដីនិយាយជាត្រង់ដ៏សំខាន់មួយសំរាប់ផ្តល់នូវលទ្ធផលល្អ ឬផ្តល់នូវផលអាក្រក់និងវិបត្តិផ្សេងៗគ្រប់យ៉ាង ដូចសុភាសិតខ្មែរយើងបានពោលថា "សំដីដងក លេខជាទោ"។

ក្នុងការសិក្សាស្រាវជ្រាវនៃអង្គការEmergence បានសរសេរឃើញថា ការឈ្លោះវាយតប់ក្នុងគ្រួសារស្ទើរតែទាំងអស់ តែងតែកើតឡើងដោយការនិយាយពាក្យសំដីមិនល្អ ប្រឆាំងជំនាស់ដាក់គ្នាទៅវិញទៅមក(Negative self talk)។

* ជំលោះក្នុងគ្រួសារដែលបណ្តាលមកពីការនិយាយពាក្យសំដីមិនល្អនេះ ជួនកាលអាចធ្វើ

អោយបែកបាក់គ្នាក្នុងគ្រួសារ ឬក៏ធ្វើឱ្យមានគ្រោះថ្នាក់យ៉ាងខ្លាំងខ្លាចផង។ នៅក្នុងចំណុចនេះ ចាស់ប្តូរណាមួយក៏បានពោលជាពាក្យស្លោកថា " ភ្លើងកំពុងតែនេះកុំយកភ្លើងទៅចាក់បន្ថែម "។

* ការនិយាយពាក្យសំដីមួយបែបទៀតដែលអាចធ្វើឱ្យគ្រួសារទាំងឡាយរួចចាកផុតពីការឈ្លោះវាយតប់ក្នុងគ្រួសារ និងវិបត្តិផ្សេងៗ គឺការនិយាយសំដីល្អចំពោះគ្នាទៅវិញទៅមក (Positive Self Talk)។

ក្នុងកាលៈទេសៈខ្លះ ការវាយឈ្លោះតប់គ្នាក្នុងគ្រួសារ និងវិបត្តិគ្រោះថ្នាក់យ៉ាងធ្ងន់ធ្ងរស្ទើរតែនឹងកើតឡើងមកហើយ តែបើយើងចេះយកពាក្យសំដីល្អជាអាវុធដ៏ប្រសើរទៅប្រើចំពោះវិបត្តិនេះ ភាគច្រើនគឺអាចជួយយើងឱ្យបានចាកផុតពីការឈ្លោះវាយតប់ដ៏សាហាវនេះ និងអាចជួយឱ្យយើងរួចផុតពីគ្រោះថ្នាក់ផ្សេងៗទៀតផង (ភ្លើងនេះ ត្រូវនាំគ្នាយកទឹកទៅពន្លត់)។

ដូច្នេះពាក្យសំដីដែលនិយាយសរុបដោយសង្ខេបមានពីរយ៉ាងគឺ៖

ទី១- ការនិយាយស្តីដែលបណ្តាលឱ្យមានការឈ្លោះវាយតប់គ្នា។

ទី២- ការនិយាយស្តីដែលធ្វើឱ្យមានសុខសន្តិភាព ក្នុងគ្រួសារ។

លំដាប់តទៅនេះខ្ញុំសូមរៀបរាប់ជូនជាទូទាហរណ៍ខ្លះអំពីការប្រើពាក្យសំដីដែលធ្វើឱ្យយើងទទួលនូវលទ្ធផលល្អ និងផលអាក្រក់។

* ការនិយាយពាក្យសំដីមិនល្អប្រឆាំងជំនាស់៖ ដូចក្នុងកាលៈទេសៈខ្លះ ដែលប្រពន្ធឬគូរសង្សារអ្នក ស្រែកគំហកដាក់អ្នក រួចអ្នកនិយាយតបទៅនាងថា យីស! នាងឯងឬហងឯងអីក៏មាត់វឹងម្ល៉េះ នាងឯងឬហងឯងអីក៏ធ្លាស់ម្ល៉េះ នាងឯងមើលងាយខ្ញុំណាស់ នាងឯងនិយាយធ្វើបាបខ្ញុំ នាងឯងឬហងឯងមិនទុកកិត្តិយសឱ្យខ្ញុំសោះ។

* ការនិយាយពាក្យសំដីល្អមិនប្រឆាំងជំនាស់៖ ក្នុងពេលខ្លះដែលប្រពន្ធ ឬសង្សារអ្នកបានស្រែកដាក់អ្នកដូចបានរៀបរាប់ខាងលើនេះ អ្នកអាចនិយាយតបទៅនាងថា ម៉ែវាឬអ្នក ថ្ងៃនេះដូចជាចម្លែកណាស់ អូខ្ញុំយល់ហើយ ពេលណាម៉ែវាឬអ្នកឯងមានអារម្មណ៍មិនល្អ ឯងតែងនិយាយបញ្ចេញនូវអារម្មណ៍នោះ ដើម្បីធ្វើឱ្យអស់កង្វល់គ្រប់យ៉ាងរបស់នាង។ល។

តទៅទំព័រទី ១២

ថ្នាក់បង្រៀនចូលសញ្ជាតិ Citizenship Class

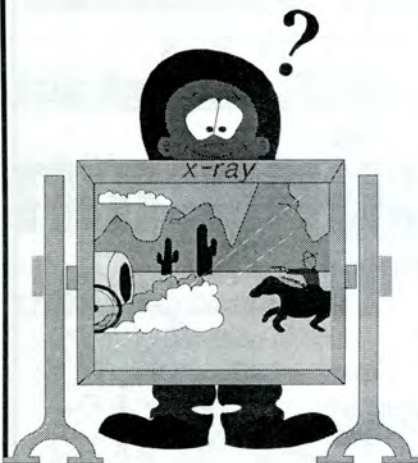
FREE

រៀនរាល់ថ្ងៃសៅរ៍ ពីម៉ោង ១០ព្រឹក ដល់ម៉ោង ១២ថ្ងៃត្រង់
Every Saturday Morning
10 AM - 12 Noon

យើងខ្ញុំត្រូវការលោកអ្នក
ស្ម័គ្រចិត្តជួយបង្រៀនចូលសញ្ជាតិ

សូមអញ្ជើញទាក់ទង CMAA - 125 Perry Street, Lowell, MA 01852
Tel: (508) 454-4286 ។ សូមសួរអ្នក វ៉ានី ហ៊ីម

THE KOMAR DAY CARE CENTER

OPENINGS

for children in its

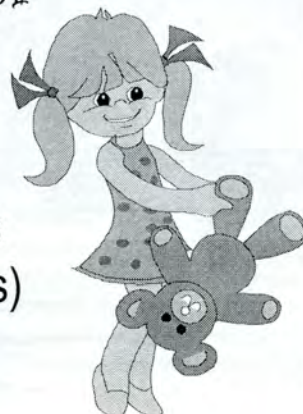
PRE-SCHOOL PROGRAM

(Ages 2 years 9 months to 5 years)

ELIGIBLE FAMILIES

Parents in educational or training classes
 Low Income working parents (no vouchers)
 Sliding fee scale available

For monthly incomes that do not exceed amount listed below

FAMILY SIZE	2	3	4	5	6	7	8	9
A) 50% of Median Gross Monthly Income	1862	1931	2299	2667	3035	3104	3173	3242
B) 75% of Median Gross Monthly Income	2672	2771	3299	3827	4355	4454	4553	4652
C) 100% of Median Gross Monthly Income	3644	3779	4499	5219	5939	6074	6209	6344

PLEASE CALL
454-4286

CMAA
Komar Day Care Center
125 Perry Street, Lowell, MA 01852

FAY McCABE

F U N E R A L D I R E C T O R S

ផ្ទះដឹកលំសព

យើងខ្ញុំមានទទួលបម្រើជូនគេទៅ៖

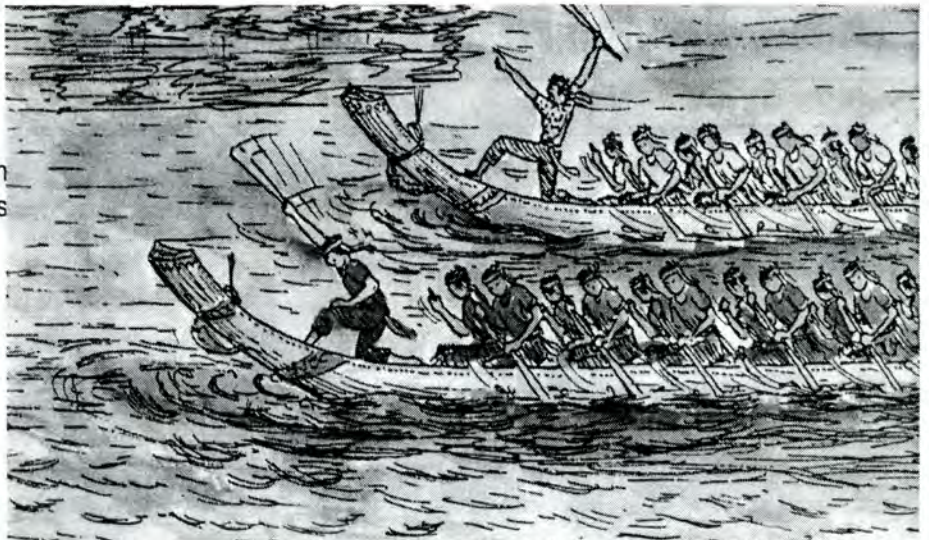
- ❶ រៀបចំបុណ្យបង្ហូរកូល សូត្រមន្ត តាមប្រពៃណីខ្មែរ នៅនឹងកន្លែង។
- ❷ សំរួលក្នុងការទិញក្តារ កោដិ និងទឹកនៃងបញ្ចុះសព ឬបូជាសព។
- ❸ មន្ទីរធ្វើបុណ្យស្អាតចាត ព្រមទាំងមានកន្លែងចតឡានធំទូលាយ។
- ❹ ទទួលដឹកជញ្ជូនសព ឬធាតុគ្រប់ទីកន្លែង ក្នុងនិងក្រៅប្រទេស។
- ❺ ទទួលលាបមុខធ្វើមេកអាប រៀបចំសពអ្នកដែលចែកឋានទៅ ដោយយកចិត្តទុកដាក់។
- ❻ មានរៀបចំក្បួនដង្ហែរសពដោយផ្តល់ជូននូវរថយន្តបី ១-សំរាប់ដឹកសព ២-សំរាប់ដឹកផ្ការ និងលីម៉ូស៊ីន ៣-សំរាប់ដឹកគ្រួសារ។ល។

105 Moore St., Lowell, MA 01852 (508) 459-9222

Southeast Asian Water Festival

Saturday, August 23, 1997

- 11:00 AM Chhay Yam Parade
 * Welcoming Ceremony hosted by the Cambodian and Laotian communities
- 12:00 Noon Cultural Events
 * Blessing of Boats
 * Boat Racing Starts
 * Health & Environmental information Booths
 * Cambodian & Laotian Music, Dances, Games Stories, Fortune Telling Food and Crafts.

Picture courtesy of Vabathour Khmer Book; Dept. of Education, UNESCO & UNHCR Project

- 4:00 PM Boat Races End - Award Ceremony
 5:00 PM Closing Ceremony - Blessing with water by representatives of all temples & other faiths

A FULL DAY OF EXCITING ACTIVITIES FOR THE WHOLE FAMILY: EXHIBITS, FOOD, CULTURAL DANCES, MUSIC & MORE...

For centuries, in Southeast Asia, a Water Festival has been organized annually to celebrate the importance of water in all aspects of life. Water was and is important to agricultural production and the food chain of the Cambodian people. Water also has many spiritual uses in the Cambodian religion, which is Buddhism. November is their time to thank the water spirit and renew their hope and faith in their own economic prosperity. People of all ages from the cities, towns, and villages would gather at the riverbanks to sing, dance, watch boat racing and decorated boats float by. This Southeast Asian Water Festival seeks to build and revitalize, in Lowell, a community tradition with a focus on water that includes the environment. The Mekong River that runs throughout Myanmar, Thailand, Laos, Cambodia, and Vietnam will serve as a cultural backdrop for the Southeast Asian Water Festival in Lowell. Asian and non-Asian youth and elders will gather together along Lowell's Merrimack River to celebrate a vital tradition of one of this city's largest immigrant communities.

Join us August 23, 1997. Admission is free but a donation is always most appreciated!

For more information please call:

**Cambodian Mutual Assistance Association at (508) 454-4286
 Center for Family, Work, and Community at (508) 934-4677**

Directions

By Car: Take the Lowell Connector from either Route 495 (Exit 35C) or Route 3 (Exit 30N) to Thorndike St. (Exit 5C). Follow Thorndike St. and take right turn at second stop light on Broadway St.. Take Broadway all the way and make right turn at School St. Go over the bridge and take left turn on Pawtucket Blvd. Parking is available in Parking lot along Pawtucket Blvd between Pawtucket Dr. and Bedford St. at \$3 per car.

Commuter Rail: Service is available from Boston's North Station to Lowell's Gallagher Terminal. Lowell Regional Transit Authority shuttles run daily (except Sundays) between Gallagher Terminal and downtown Lowell.

Merrimack River
 at the Sampas Pavilion
 Lowell Heritage State Park
 on Pawtucket Boulevard
 Lowell, Massachusetts

The Southeast Asian Water Festival is funded and supported by the:

Theodore Edison Parker Foundation, Lowell Cultural Council (with funding from the Massachusetts Cultural Council, a state), Cambodian Mutual Assistance Association, Center for Family, Work, and Community, Lowell Health Department, New England Folklife Center-a joint project of Middlesex Community College & Lowell National Historical Park, Lao American Organization, Trairataram Buddhist temple, Glory Buddhist temple, Wat Lao Mixayaram, and Laotian temple of Massachusetts.

Testimony

Linda K. Carlisle, Commissioner

Department of Social Services

(House Ways and Means Committee Hearing)

February 25, 1997

Good afternoon Chairman Haley and members of the committee. I am pleased to be here today as we begin the next budget cycle. This hearing is an opportunity for me to update you on the significant progress we continue to make at the Department of Social Services. I also view this as an important opportunity to ask you to join with the Governor and the Department as Massachusetts continues to chart new territory in child welfare nationally, and help me prepare the agency to meet the demands and challenges confronting the children and families of the Commonwealth into the next century.

Four years ago I spoke before this committee for the first time as the new commissioner at DSS charged with the enormous task of restructuring the agency, restoring credibility and moving the Department forward. At that time I referred to the agency as the Humpty Dumpty of state government; it had fallen off the wall and shattered into a hundred pieces. The agency and its staff were at rock bottom. But I had the best gift a new commissioner could have: the recommendations of the Foster Care Commission ably chaired by Attorney Gael Maghony. That document has guided much of our work for the last four years.

Last year a bi-partisan group of representatives and senators, as well as members of the administration, met for several months to develop a consensus around additional changes and funding for DSS, particularly focused

on foster care and new options for out-of-home placement. We have been diligent in our efforts to achieve those bi-partisan goals, all of which are consistent with the recommendations of the Foster Care Commission.

I am pleased and proud to say that, unlike poor Humpty who couldn't be put back together, DSS has regained its place as a national leader in child welfare, forging new ground with innovative, effective programs such as our domestic violence programs and Commonworks. We have been able to do so because there is a broad consensus in the state around the direction in which we are moving. We are among a handful of states in the forefront of the use of technology to improve casework with families. Beneath it all, we have built a solid infrastructure. Although it doesn't capture headlines, solid infrastructure has meant a return to the basics in case practices: doing a solid investigation and assessment of family needs, seeing the children regularly and managing caseloads so that social workers are not overburdened and can truly support the families with whom they work.

The DSS story is not a fairy tale or nursery rhyme, but a real life story, where every chapter details new advances in dealing with troubled children and families, an overburdened staff and some of society's greatest ills. DSS provides services to more than 20,000 families with over 43,000 children on any day. We estimate that about 60 percent of these families have

domestic violence issues, 60 percent have substance abuse problems and more than half of all the mothers we work with had their first child as a teenager. The combination of these three societal problems is a powerful indicator of the families that will one day come into contact with a DSS social worker.

As a society we must take the long view. We must help break these cycles and raise children who do not abuse and neglect their own children when they become parents. Most of the problems we encounter are inter-generational, because most of us raise our children the way we were raised. The programs and initiatives we have undertaken over the past several years must be mindful of our responsibility in shaping many of the adults of tomorrow; we must work to break those debilitating cycles of child abuse and neglect, domestic violence, substance abuse and teen pregnancy. I urge you to help continue our work through passage of the Supplemental Budget request pending in the legislature and by supporting the funding levels contained in the Governor's House One budget.

STAFF SUPPORT

Caseload

DSS's work begins with trained, professional staff. My job as Commissioner is to make sure they have manageable workloads, the tools to do the jobs (like phones and computers), and receive the guidance they need by establishing expectations and then measuring how well we do against those expectations. It is also critical that all state agencies work cooperatively to ensure that services such as mental health services, medical treatment, substance abuse treatment and day care are available to our families.

Chief among my greatest concern four years ago was the staff. By

Continue to page 17

LOWELL HOUSING AUTHORITY

ចាប់ផ្តើមបើកហើយ

កន្លែងបោកខោឆាវ

SPIN'N TUMBLE

580 CHELMSFORD STREET

50¢
សម្រាប់
ប្រាក់

បើកបំរើលោកអ្នកពី

ថ្ងៃច័ន្ទ

ដល់

ថ្ងៃព្រហស្បតិ៍

ពីម៉ោង 8:00 - 11:00 p.m

50¢
សម្រាប់
ហាស

ថ្ងៃសុក្រ ពីម៉ោង 8:00 - 8:00 p.m

ថ្ងៃសៅរ៍ ពីម៉ោង 9:00 - 5:00 p.m

King of the Mountain

Modern Cambodia has its roots deep in the mists of time. As early as 4200BC, there were people with the ability to make pots living in a cave in north-western Cambodia. Human bones found at Samrong Sen—settled since 1500BC—indicate that prehistoric Cambodians there resembled the Cambodians of today...

By Jane Turner

An old Cambodian legend has it that the country's origins may be traced to the marriage of a foreigner and a dragon princess—or nagi—whose father was the ruler of a waterlogged land.

One of several versions of the tale holds that a brahman called Kaundinya, bearing a magical bow, was sighted one day off the Cambodian shoreline. The dragon-princess rowed out to meet the brahman but he shot an arrow in her direction which struck her boat. The act so frightened the princess that, out of fear, she agreed to marry the foreigner.

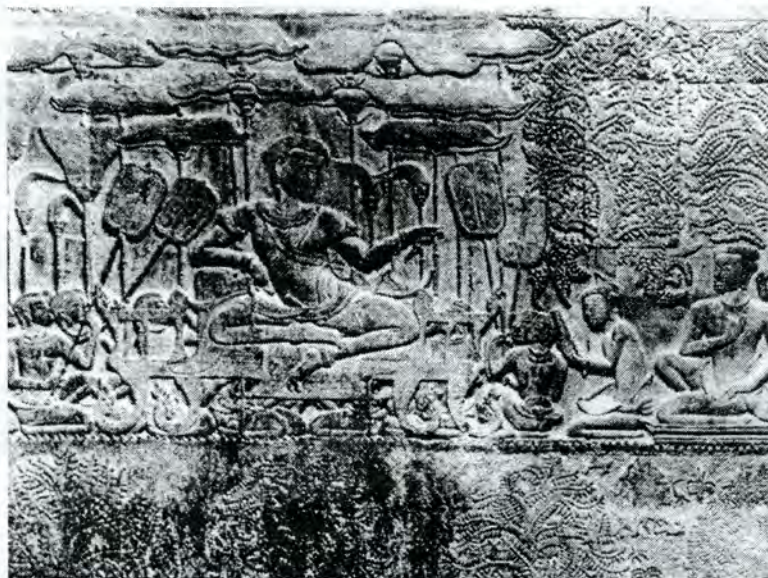
Kaundinya made a gift of clothing to her, and the dragon-king, for his part, "enlarged the possessions of his son-in-law by drinking up the water that covered the country. He later built them a capital and changed the name of the country to 'Kambuja'." Their marriage represented, among other things, a union of the sun and moon and the birth of the land of Cambodia.

While magical bows and dragon kings shed little light on actual history, the fable is an analogue for what historians do know about ancient Cambodia—and much of the rests on the lives not of dragon kings but of the Khmer people's ancient rulers. Much of what is known about ancient Cambodia related to the Khmer kings because the sources of information are inscriptions related to projects com-

missioned by them or by high placed officials.

Cambodia's is a complex, ancient history—a subject often shrouded in mystery and as misinterpreted and misunderstood as the nation's contemporary politics. While many of the secrets of its ancient past have yet to be revealed, legacies such as the magnificent Angkor Wat beg questions and further research for generations to come.

Perhaps the foremost question is, "where the original people of Cambodia come from?" No one knows for

sure. There is much debate among academics as to whether the earliest arrivals were from India, China or South East Asia. There is even debate that pre-historic peoples migrated to the region.

Research has also failed to uncover which languages the original Cambodians used before the advent of an Indian-style alphabet around AD300. But, as far back as 2000 years ago, the people of Cambodia spoke languages linked to the Cambodian language used today—Khmer. Languages that are part of the Mon-Khmer family remain across mainland South-East Asia, on some of the islands and in certain parts of India, and

Chinese-influenced present-day Vietnamese is a distant relative of this family.

What is known, and has been confirmed by carbon testing, is that there were people with the ability to make pots, who lived in a cave at Laang Spean in north-western Cambodia, as early as 4200BC. It is presumed that the first Cambodians arrived long before then. Human bones found at Samrong Sen—settled since 1500BC—indicate that pre-historic Cambodians there resembled the Cambodians of today, when allowance is made for Chinese and Vietnamese influences on the race.

It is thought the prehistoric peoples of Cambodia were mainly fish

eaters—like their descendants—who lived in structures above the ground which they accessed using ladders. Early Chinese accounts describe

them as being "naked"; apparently fashion and exterior adornment did not figure prominently in those times. Later, around 1000BC, they lived in fortified villages, laid out in circular fashion, sharing them with domesticated pigs and water buffalo. Rice and root crops were grown.

"Indianisation" is an important feature, lasting more than 1000 years in early Cambodian history, although it is not known how the process was triggered or operated at different times. However, in the first 500 years AD, Cambodia gleaned from India a system of writing, Sanskrit, a pan-

Continue to page 14

ទំព័រធម្មធម៌

គន្លងវង់តូច គបករណ៍ភ្លេងបុរាណខ្មែរ

ក្នុងវង់តូច គឺជាឧបករណ៍តន្ត្រីបុរាណខ្មែរមួយប្រភេទ ដែលមាននៅក្នុងវង់ភ្លេងពិណពាទ្យ មានរូបរាងដូចកង់រទេះ និងមានសំនៀង ១៦ ។ គូរបស់ឧបករណ៍នេះ ធ្វើអំពីដើមផ្លែដំបង និងឈើខ្លីមួយក្នុងកង់រទេះ គេយកផ្លែដំបងមកកាត់ជា ៤ កំណាត់ ដែលមានប្រវែងប៉ុន្មានម៉ែត្រ រួចហើយ គេយកទៅរោលភ្លើងអោយទន់ ហើយពត់អោយមានរាងជារង្វង់។ គេយកឈើខ្លីមួយក្នុងកង់ដែលមានប្រវែងមួយចំនាត់ដៃទៅក្រឡឹងជាក្បាច់ រួចយកទៅបោះបញ្ឈរភ្ជាប់នឹងផ្លែដំបងក្រោម ហៅថា ជើងទៀន។ គេយកឈើកំណាត់មកទល់ផ្លែដំបងជើងទៀនខាងក្នុងទៅជើងទៀនខាងក្រៅ ទុកចន្លោះល្មមដែលអាចដាក់ផ្លែសំនៀងបាន។

ឈើពីរបន្ទះនៅសងខាងក្នុងវង់របស់ឧបករណ៍នេះហៅថា “ខោល” ឬ ហៅថា “ដោះ” មានដំត្រព័ទ្ធជុំវិញ។ នៅលើដំត្រនោះមានចោះរន្ធធ៤ គឺ ម្ខាង ២ សំរាប់ដោតខ្សែចងព្យួរទៅនឹងតួ។ ផ្នែកទាំង ១៦ មានទំហំតូច ឬធំជាងគ្នាតិចតួច ។ គេយកខ្សែទាំងនោះចងព្យួរតំរៀបគ្នា ត្រង់ចន្លោះរង្វង់កង់ តាមលំដាប់ទំហំពីស្តាំទៅឆ្វេង ពីតូចទៅធំ។ ខ្សែចង (ព្រំត្រ) ធ្វើអំពីស្បែកគោ ឬ ស្បែកសត្វផ្សេងៗ ។ របៀបរាំសំនៀង (ធៀប) គេយកប្រម៉ែរមកបិទ នៅក្រោមដោះនៃកង់ ឬផ្នែកកង់តិចឬច្រើនទៅតាមសំនៀងដែលគេចង់បាន។ ប្រម៉ែរធ្វើអំពីក្រដាសឬឈើសំណលាយចូលគ្នា។

មានអន្ទូងពីរសំរាប់គោះចំកណ្តាលដោះ ដើម្បីអោយមានសំនៀងលាន់ឮឡើង។ អន្ទូងនេះធ្វើអំពីស្បែកសត្វដី ដោយយកស្បែកនេះទៅចៀរជារាងរង្វង់មូល ហើយចោះដាក់ដងឈើចំកណ្តាលដែលមានប្រវែងប្រមាណ ០.២៥ ម៉ែត្រ ។

(ដកស្រង់ពីទស្សនាវដ្តីកម្ពុជា លេខ ៩, ឆ្នាំ១៩៩៦)

សេចក្តីប្តូរចំណឹង អំពីកម្មវិធីសិក្សានៅ សមាគមខ្មែរប្រចាំទីក្រុងភ្នំពេញ

កម្មវិធីសិក្សាអក្សរសាស្ត្រខ្មែរ និងបើកទទួលសិស្សថ្មីទៀតពីថ្នាក់ដំបូងរហូតដល់ថ្នាក់ខ្ពស់។ សូមជម្រាបថាថ្នាក់បង្រៀនអក្សរខ្មែរសព្វថ្ងៃមានសិស្សចំនួន៦០នាក់ហើយ និងកំពុងតែ មានដំណើរការល្អប្រពៃឡើងក្នុងកម្មវិធីនេះក៏មានសិស្សអាមេរិកាំងចូលរៀនជាច្រើនផងដែរ។

យើងខ្ញុំជឿជាក់ថា លោកអ្នកនឹងបញ្ជូនកូនមករៀនមិនខុសបំណងឡើយ។ ម្យ៉ាងទៀតសមាគមខ្មែរមានបើកថ្នាក់បង្រៀនភាសាអង់គ្លេសសំរាប់មនុស្សចាស់ៗ និងហ្វឹកហ្វឺនអោយធ្វើតេសសំរាប់ចូលសញ្ជាតិ អាមេរិកាំងផង។

- 📁 ថ្នាក់បើកបង្រៀនពីម៉ោង ៩:០០ ដល់ម៉ោង ១១:០០ព្រឹក រៀនរាជ្យផ្នែកភាសាខ្មែរ លើកលែងតែថ្ងៃចន្ទរៀន។
- ☎ ព័ត៌មានផ្សេងៗ សូមទាក់ទងលោក កែ ធីត្យុម, ទីម្រាមី មុន ឬ ឆនរាត តាមទូរស័ព្ទលេខ ៩៥៥-៩២៨៦ ។

GREATER LOWELL TECHNICAL HIGH SCHOOL

250 Pawtucket Blvd.
Tyngsboro, MA 01852-2199
454-5411

Open to students from Lowell, Dracut, Tyngsboro and Dunstable

A free public technical high school where students earn a high school diploma and a technical skill. Bus transportation provided.

GREATER LOWELL HAS:

23 TECHNICAL PROGRAMS
ALL ACADEMIC SUBJECTS
TECH PREP PROGRAM

COLLEGE PREP CURRICULUM
CO-OPERATIVE EDUCATION
FULL ATHLETIC PROGRAM

CLUBS AND ORGANIZATIONS

Call the Guidance office for more information 454-5411 x310

តមកពីទំព័រទី ៤

*ការនិយាយពាក្យសំដីមិនល្អប្រឆាំងជំនឿ
ទាស់: អំពីស្ត្រីភេទវិញ ដូចជាពេលខ្លះដែលប្តី
សង្ស័យនិយាយពាក្យសំដីស្រែកគំរោះគំរើយមក
លើរូបនាងរួចនាងនិយាយតបទៅវិញថា ណែ
រើយឯងកុំខ្លាំងដៃពេកអញមិនមែនខ្ញុំបំរើដាច់
ថ្ងៃទេរើយ កុំធ្វើបាបគ្នាពេករើយកុំមើលងាយ
គ្នាហួសហេតុពេក ប្រយ័ត្នអញទ្រាំមិនបាន
កុំថាអញជាស្រីអាក្រក់រើយ។ល។

*ការនិយាយពាក្យល្អមិនប្រឆាំងជំនឿ:
នាងនិយាយតបថា ប៉ារ៉ាប្តបងថ្ងៃនេះដូចជាមាន
អារម្មណ៍មិនល្អសោះ ប៉ារ៉ាប្តបងមិនដែលនិ
យាយពាក្យដូច្នោះដាក់ខ្ញុំសោះ ខ្ញុំយល់ហើយ!
ប៉ារ៉ាប្តបងឯង កាលណាមានការម្សៅមើ
និងរឿងអ្វីម្តង។ តែងតែពោលពាក្យគំរោះគំរើ
យដាក់គេដាក់ឯង ដើម្បីបញ្ចេញនូវអារម្មណ៍មិ
ល្អរបស់ខ្លួន ខ្ញុំត្រូវតែយល់អំពីអ្វីដែលគាត់កំពុង
កង្វល់។ល។

*ការនិយាយពាក្យសំដីមិនល្អប្រឆាំងជំនឿ
ទាស់: ក្នុងកាលៈទេសៈខ្លះទៀត ដូចជាប្រ
ពន្ធឬត្រូវសង្ស័យអ្នកនិយាយរឿងអំពីការធ្វើបាប
របស់អ្នកចំពោះនាងទៅប្រាប់មិត្តភក្តិខាង។ អ្ន

កនិយាយថា មើល!មីស្រីចង្រៃនេះនិយាយដើម
ប្តីទៀតហើយ ហងឯងចូលចិត្តបញ្ចេញនូវរឿង
អាក្រក់របស់យើងឲ្យអ្នកក្រៅដឹងឮ ស្រីចោល
ម្សៀតនាងឯងមើលងាយខ្ញុំ។ល។

*ការនិយាយពាក្យសំដីល្អមិនជំនឿ: ជា
ការធម្មតារបស់នាង ពេលនាងមានកង្វល់អ្វី
មួយនាងត្រូវការនិយាយប្រាប់មិត្តភក្តិនាង ដើ
ម្បីឲ្យបានស្បើយនូវកង្វល់របស់នាង។ ខ្ញុំយល់
នូវចិត្តថ្មើមរបស់នាងដែលស្មោះត្រង់ចំពោះខ្ញុំ។

ចូរចងចាំថា: បើកាលណាយកពាក្យសំដី
ល្អទៅប្រើ នៅក្នុងកាលៈទេសៈដូចបានរៀបរាប់
ខាងលើនេះហើយ នៅតែមិនបានជោគជ័យល្អ
សូមមេត្តាយកលក្ខណៈដ៏សំខាន់មួយទៀតមក
អនុវត្តន៍ គឺការចាកចេញពីតួនាទីរបស់អ្នក
ជាបណ្តោះអាសន្ន នៅពេលកំពុងឈ្លោះគ្នា
(Time out) តែការចាកចេញនេះត្រូវធ្វើទៅតា
មលក្ខណៈដូចតទៅនេះ :

១- ពេលដែលអ្នកចាកចេញពីតួនាទីរបស់កំ
ពុងឈ្លោះប្រកែកគ្នា អ្នកត្រូវប្រើល្បិចប្រាប់គូ
គាប់អ្នកថា អ្នកមានភ្លេចរបស់អ្វីមួយនៅឯផ្សារ
ឬក៏មានការណាត់ជួបជាមួយនរណាមួយជា
បន្ទាន់។ មួយវិញទៀតអ្នកអាចចូលទៅសំរាក

នៅក្នុងបន្ទប់មួយតែម្នាក់ឯង តែត្រូវប្រាប់គូ
គាប់អ្នកថា អ្នកមិនស្រួលខ្លួនទើបសុំសំរាកបន្តិច
ចំនិយាយរឿងនេះពេលក្រោយទៀតចុះ។ល។

២- ហាមផ្តាច់មិនឲ្យអ្នកចាកចេញពីតួនាទី
របស់អ្នក ដោយគ្មាននិយាយពាក្យអ្វីមួយប្រាប់
គេថាអ្នកមានការអ្វីមួយជាចាំបាច់។

៣- ពេលត្រឡប់មកផ្ទះវិញ អ្នកត្រូវនិយាយ
ប្រាប់គូគាប់អ្នកថា អ្នកខុសហើយ សូមទោស
ផងចុះ។ បើអ្នកយល់ថាគួរគាប់របស់អ្នកធ្វើខុស
គឺអ្នកត្រូវប្រើពាក្យសំដីល្អ ដោយមិនមានការ
និយាយប្រឆាំងចំពោះគួរគាប់របស់អ្នក
(Positive self talk) ។

សេចក្តីដូចដែលខ្ញុំបានរៀបរាប់ដោយសង្ខេប
អំពីពាក្យសំដីនិយាយដែលធ្វើឲ្យឈ្លោះទាស់ទែង
គ្នា និងធ្វើឲ្យបានសុខសន្តិភាពជាមួយគ្នា សូម
បញ្ចប់តែប៉ុណ្ណោះចុះ។

បើលោកអ្នកមានសំណួរអ្វីអំពីរឿងនេះ
សូមទូរស័ព្ទមកខ្ញុំ ភីធ្វើ អៀ តាមទូរស័ព្ទលេខ
(617)547-9879 ឬតាមរយៈសមាគមខ្មែរ
(508)454-4286 ។

សូមអរគុណ

ENTERPRISE

BANK AND TRUST COMPANY

A Certified SBA Lender

EQUAL HOUSING
LENDER

Member
FDIC

Main Office and Trust Division

222 Merrimack Street • Lowell, MA 01852 • 508-459-9000

Branch Offices

674 Boston Road (Rte 3A) • Billerica, MA 01821 • 508-262-0123

185 Littleton Road (Rte 110) • Chelmsford, MA 01824 • 508-442-5588

4 Central Street • Leominster, MA 01453 • 508-534-7400

910 Andover Street • Tewksbury, MA 01876 • 508-863-5500

Mortgage Lending Center

27 Palmer Street • Lowell, MA 01852 • 508-459-9000

Continue from page 10

theon, meters for poetry, a social hierarchy system that differed from caste, and fresh perspectives on everything from politics to architecture and aesthetics. As academic David P. Chandler describes it in *A History of Cambodia*: “Without India, Angkor would never have been built, yet Angkor was never an Indian city, any more than medieval Paris was a Roman one.”

The first few centuries AD in Cambodia are known almost entirely from the accounts of Chinese historians—that is from the first century to the middle of the sixth century. The late eminent historian Geoge Coedes described the Cambodia of this time as the center of a Hinduised kingdom which controlled a large part of the peninsula and which the Chinese called “Funan”. This word was a transcription of the Khmer *phnom*, meaning mountain, according to Coedes. “The title of these kings was significant, ‘kings of the mountain’, and it was after this title that the Chinese named the country.”

More recently, historians such as Chandler and Paul Wheatley have suggested there is stronger evidence that the site of “Funan” was in fact a cult site rather than a major unified kingdom. While it is possible that chiefdoms in Cambodia occasionally banded together and called themselves a kingdom so as to send tributary goods to China, Chandler says: It is possible that Funan was thought to be a major kingdom because the Chinese wanted it to be one and later because French scholars were eager to find a predecessor for the highly centralized kingdom of Angkor, which developed in the ninth century.”

One of the real achievements of the so-called Funan era is said to have been systematic irrigation. Buddhism from India also flourished during this time, and many of the Chinese sources describe commodities of trade, local custom and centralization. In the seventh and eight centuries AD, coastal

trading states like Funan dwindled or changed into settlements further inland, which Chandler says were known in the Cambodian case by the collective term “Chenla”. The wealth of these kingdoms came from wet-rice agriculture and manpower mobilization, and not subsistence agriculture or trade.

Cambodia’s great Angkorean age is usually dated between AD802 and 1431, although these are not hard and fast “beginning and end” pointers. The word Angkor comes from the Sanskrit word *nagara* meaning town and the state known today as Angkor, which arose in north-west Cambodia in the ninth century, had been the homes of Khmer speakers for several hundred years.

In the eighth century, Cambodia was divided in two, suggests George Coedes. Java had probably invaded and annexed part of the territory. In the dying years of the century, a prince with distant links to a past Cambodian regime returned from Java and proclaimed the independence of Cambodia from Java. He also forged the cult of the god-king which was to be the hallmark of Khmer civilization. This great king, known as Jayavarman

II (802-850), installed himself over time in four capitals north of the Grand Lake Tonle Sap. After 48 years of a rocky reign, during which time he unified and pacified Cambodia, Jayavarman II died near Rolous in 850. He had paved the way for a line of kings in the Angkor region for the next 600 years.

His son Jayavarman III (850-877) and his nephew Indravarman (877-889) remained at Rolous. Later, Yasovarman, Indravarman’s son, moved the capital to the north-west, calling it Yasodharapura and having the vast Baray Oriental basin dug in the vicinity. King Jayavarman IV abandoned this site in 921 and returned to Angkor. He built a new capital at Koh Ker, distinguished by towering, decorative monuments. But in 944, Coedes recounts, his successor

Continue to page 18

ហាជនីយដ្ឋាន

PARK CAFE

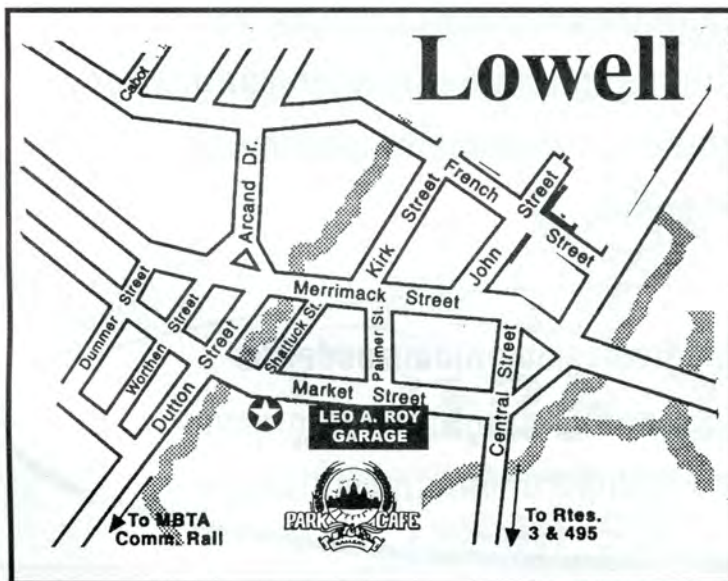
246 Market Street., Lowell, MA 01852
Tel: (508) 454 3443

ORIENTAL BUFFET

all you can eat !! **ONLY \$ 4.95**

Monday - Friday

11:00am to 2.30pm

- ⊛ មានកន្លែងឆ្ងាត តូចៗ
សំរាប់ទទួលភារ
ចង្កក់កូន ដប់ល្បែង...
- ⊛ មានគុយទាវ កាហ្វេ ប៊ែកត្រាំង
និង **Buffet**
- ⊛ បើកបំរើទទួលសេវាកម្មកររៀងរាល់ថ្ងៃ
ចាប់ពីម៉ោង
៤ព្រឹក ដល់ម៉ោង ១០យប់

មណ្ឌលសុខភាពសហគមន៍ឡូវែល

**Lowell Community Health Center
Administration Office**

585 Merrimack Street • Lowell, MA 01854

☎ (508) 937- 6045 FAX (508) 970 - 0057

មណ្ឌលប្រចាំសហគមន៍ ផ្តល់ការថែទាំសុខភាពដល់ប្រជាជនគ្រប់អាយុ នៅក្នុងតំបន់ឡូវែល មានបុគ្គលិកនិយាយភាសាខ្មែរនៅគ្រប់ថ្នាក់ពេទ្យ។

ពេលម៉ោងធ្វើការ ពីថ្ងៃ ច័ន្ទ ដល់ថ្ងៃ សុក្រ វេលាម៉ោង ៨:៣០ព្រឹក ដល់ម៉ោង ៥:០០ល្ងាច មានបើកពិនិត្យសុខភាពមនុស្សចាស់ និងមនុស្សពេញវ័យ ពេលព្រឹកព្រលឹម និង ថ្ងៃល្ងាច។

(ការពិនិត្យសុខភាពមនុស្សចាស់មិនបាច់មានការណាត់ទុកជាមុនឡើយ)។

តម្លៃពិនិត្យ សឹងតែគ្រប់ផ្នែកពិនិត្យជម្ងឺទាំងអស់នៅមណ្ឌលសុខភាពយើង មានទទួលការធានារ៉ាប់រងសុខភាពពី NEIGHBORHOOD HEALTH PLAN, MEDIC AID និង MEDICARE បើលោកអ្នកគ្មានការធានារ៉ាប់រងផ្នែកសុខភាពទេនោះ ឬក៏មិនមានការធានារ៉ាប់រងគ្រប់គ្រាន់មណ្ឌលសុខភាពយើងអាចមានការបន្ថយថ្លៃពិនិត្យទៅតាមទំហំគ្រួសារ និងប្រាក់ចំណូល។

បើឱ្យអោយបានឆ្លោះ ថាអ្នកចម្រើននៅមណ្ឌលសុខភាពសហគមន៍ឡូវែល
ដើម្បីទទួលការព្យាបាលជម្ងឺនៅមណ្ឌលសុខភាពយើង ជាដំបូងលោកអ្នកត្រូវចុះឈ្មោះជាមុន ដោយទូរស័ព្ទមកលេខ 937-6100 ឬអញ្ជើញមកទីមណ្ឌលសុខភាពតែម្តង

Continue from page 8

all accounts, they were the glue holding DSS together, yet caseloads were high, morale was low and professional development was not at the caliber it should have been for an agency like DSS. Thanks to the Governor and the legislature, since FY'93 there has been an increase of nearly 300 social workers and about a dozen lawyers. DSS spending in the social worker account has increased from \$54.2m in FY 90 to a projected \$84.4m in FY 98. I am pleased to report that for the first time in the history of DSS, the statewide average social caseload has been below 18:1 for the past six months. This is a trend we hope to continue. Our next goal is to see that no individual worker has a caseload higher than the standard. We think we can achieve this within the cur-

rent staffing levels. *This budget marks the first time that I have not requested additional staff.*

Worker Safety

Hand-in-hand with caseload reduction is the need to provide staff with the safest work environment possible. We were all shocked and saddened to learn of the murder of Linda Sylva, an investigator in our Cape office in September. Although her killer has not been apprehended, and the motive cannot be linked to DSS at this time, her death has unleashed pent up anxiety among staff about their safety and prompted a renewed focus on worker safety issues. DSS staff works in the shadow of violence everyday. They go places some police say they will not go without backup. It is crucial we give them the tools to increase their personal safety as they

labor on behalf of the Commonwealth. Governor Weld filed a \$4.8 supplemental budget request in January for various safety items for DSS. Such items include bullet resistant glass in reception areas, beepers, cellular phones worker safety training, telephones and other items. We hope you will look favorably on this request as soon as possible. Let's not wait until another tragedy occurs. Many of these items are one-time expenditure. However, House One also included the annualization of items that are not one-time expenses.

One item in the supplemental budget I would like to highlight is the need for a new phone system. This is certainly not an exciting request. But not only is it a safety issue be-

Continue to page 22

អ្នកបន្តសង្ខេប
ធ្វើការ

ដាក់សារព័ត៌មាន BOSTON GLOBE សាមគ្គី:

ធ្វើការនៅពេលព្រឹក

\$ **125-225** ក្នុងមួយ
ម៉ោង

បើអ្នករាយ 18 ឆ្នាំមានសិទ្ធិប្រើប័ណ្ណសម្រាប់សេវាបកប្រែភាសាខ្មែរ-អង់គ្លេស

1-800-537-5354

Continue from page 14

Rajendravarman consolidated Angkor as the site of the royal court and it remained the home of Khmer kings from then on.

After the reign of Jayavarman V (968-1001), the builder of Banteay Srei and Takeo, the Cambodian kingdom passed to a dynasty that was, almost exclusively, of foreign blood. The work of Coedes reveals these to be Suryavarman I (1002-1050), a “conquering king from the valley of Menam”, Udayadityavarman II (1050-1066), the builder of the Baphuon,; and Harshavarman III. In the year 1080, Jayavarman VI, unrelated to previous kings of the same name, installed himself with the aid of Brahman Divakara as a king of a new dynasty—one which was to survive until the 14th century.

One of the undisputed great kings of Cambodia was Suryavarman II, ruler from 113-1150, who was responsible for the building of Angkor Wat and whose image appears there on the *bas-reliefs*. “His reign lasted 40 years and was full of daring conquests,

which led for a time to annexation of part of Champa. There followed a period of fresh troubles during which the Chams revenged themselves by invading and destroying Angkor. They were finally driven away by Jayavarman VII, the last great king of Cambodia, who was crowned in 1181, and who not only reconstructed the capital but added an astonishing number of buildings,” Coedes writes in his book Angkor.

Crowned in 1181, Jayavarman VII devoted himself to the teaching of Mahayana Buddhism—the form still practiced in a great part of northern

Asia. But after his death, subsequent Cambodian kings were threatened by the Thais, who had established themselves in the Menam valley. This was the beginning of the end of an era for Cambodia. The Khmers’ decline was not rapid, however, and it was not until the 15th century that the court left Angkor for Phnom Penh. The present capital is near what some believe to have been the ancient capital of Funan, and of pre-Angkorean Cambodia.

Jane Turner is an Australian journalist working in South-East Asia.

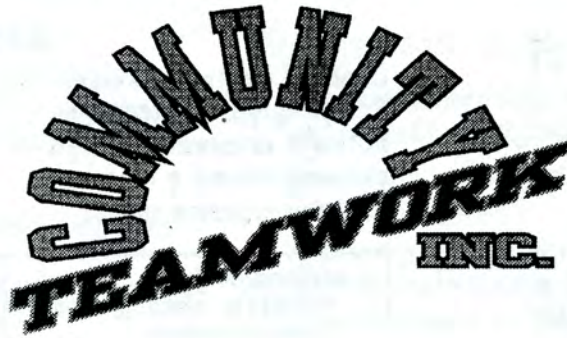
ក្រុងភ្នំពេញ
RED ROSE RESTAURANT
ភ្នំពេញ

Cambodian, Thai, Chinese
Vietnamese cuisines

716 Middlesex Street
Lowell, MA 01851

☎ (508) 452-5400

Community Teamwork, Inc., Greater Lowell's community action agency, offers a wide variety of services for income-eligible residents, including (but not limited to):

Child Care

Food Stamp Outreach

First-Time Homebuyer Counseling

Foreclosure Prevention Assistance

Fuel Assistance

Supplemental Nutrition for Pregnant Women, Infants, and Children

**For further information on Community Teamwork and our programs, call or visit our headquarters offices, conveniently located in downtown Lowell at 167 Dutton Street -
Phone: 459-0551.**

ថ្នាំការពាររោគ តេតាណូស ហើយនិង រោគខាន់ស្លាក់ (Td)

តើអ្នកត្រូវដឹងអ្វីខ្លះ មុនអ្នកបញ្ជូនរបស់
អ្នកទៅចាក់ថ្នាំវ៉ាក់ស៊ីនការពារ

អំពីជម្ងឺ

តេតាណូស (រឹងក្បាល) រោគខាន់ស្លាក់
គឺជាជម្ងឺធ្ងន់ធ្ងរមួយ។ រោគតេតាណូស
គឺកើតឡើង ដោយមេរោគខ្លាំងចូលក្នុង
ទ្រនករកន្លែងមុតកាក់ ឬ កន្លែងរបួស។
វាគឺជាជម្ងឺរាងកាយរាម នៅពេល

មេរោគហើរចេញពីមនុស្សមានជម្ងឺម្នាក់
ទៅនឹងប្រមុះ ឬ ចំណង់មនុស្សម្នាក់
ទៀត។

<p>រោគតេតាណូសធ្វើដោយ: មាត់ជម្ងឺធ្ងន់ធ្ងរ, ឈឺចាប់កន្ត្រាក់សាច់ ដុំព្រើតៗដោយមេរោគ</p> <p>វាអាចធ្វើដោយ: - កាំរស្មី ក្នុង ដូច្នោះអ្នកមានជម្ងឺនេះ មិនអាចបើកមាត់ ឬ លេបអ្វីបាន ឡើយ - ស្លាប់</p>	<p>រោគខាន់ស្លាក់ធ្វើដោយ: មាត់ស្ទះត្រាសក្នុងប្រមុះ, ចំណង់ ឬ កាមប្រហោងដឹកដំឡើងចេញចូល</p> <p>វាអាចធ្វើដោយ: - មាត់បញ្ជាដឹកដំឡើង - មាត់បញ្ជាបេះដូង - ទឹម - ស្លាប់</p>
--	--

អំពីថ្នាំវ៉ាក់ស៊ីនការពារ

ផលប្រយោជន៍នៃថ្នាំការពារ
ថ្នាំវ៉ាក់ស៊ីនគឺជាថ្នាំព្យាបាលគ្រប់គ្រងការ
ពាររោគតេតាណូសនិងរោគខាន់ស្លាក់។
ពីព្រោះការចាក់ថ្នាំវ៉ាក់ស៊ីនមានសំណុំរៀង
បញ្ហាកើតរោគនេះកាន់តែតិចទៀតៗ។
មានសំណុំរៀងជម្ងឺតិចតួចដែលមាន
កើតឡើងចំពោះកូនក្មេង ពីព្រោះភាគ
ច្រើនកូនក្មេងបានចាក់ថ្នាំការពារ DTP
(រោគខាន់ស្លាក់, រោគតេតាណូសនិង
រោគក្អកមាត់) រោគ DTaP (រោគខាន់
ស្លាក់, រោគតេតាណូសនិងរោគក្អកមាត់) ឬ
ចាក់ថ្នាំវ៉ាក់ស៊ីនការពាររោគ DT (ខាន់ស្លាក់
និងរោគតេតាណូស)។ ជម្ងឺនេះនិងមានច្រើន
បើសិនជាយើងឈប់ចាក់ថ្នាំវ៉ាក់ស៊ីន
ការពារអោយក្មេង។

ចូរប្រាប់លោកវេជ្ជបណ្ឌិត ឬ គ្រូពេទ្យ
របស់អ្នក បើសិនជាមនុស្សដែលបាន
ចាក់ថ្នាំវ៉ាក់ស៊ីននោះមាន :

- ប្រតិកម្មចំពោះវត្ថុអ្វីមួយ (ខាស់) ឬ ក៏
បញ្ហាអ្វីក្រោយពីបានចាក់ថ្នាំការពាររោគ
Td ឬ រោគតេតាណូសនិងរោគខាន់
ស្លាក់ផ្សេងទៀត (DTP, DTaP ឬ DT)
- ស្រាប់តែត្រូវបាន មានជម្ងឺឈឺធ្ងន់
មធ្យម ឬ ធ្ងន់ធ្ងរ
- មានផ្ទៃពោះ

បើសិនជាអ្នកដឹងមិនច្បាស់លាស់ទេ មុន
សួរលោកវេជ្ជបណ្ឌិត ឬ គ្រូពេទ្យរបស់
អ្នក។

នៅពេលណាអ្នកត្រូវចាក់ថ្នាំវ៉ាក់
ស៊ីនការពាររោគ Td ?

ថ្នាំការពាររោគ Td គឺធ្វើឡើងសំរាប់
មនុស្សមានអាយុ ៧ ឆ្នាំ ហើយនិងចាស់
ជាងនេះ។

មនុស្សដែលមិនធ្លាប់បានលេបថ្នាំនេះ
ដែលមានកំណត់លេបចំនួននៃថ្នាំតេតា
ណូស ហើយនិងរោគខាន់ស្លាក់ណា
មួយ (DTP, DTaP ឬ DT) គួរតែចាក់
ថ្នាំម្តងក្នុងមួយជីវិត ដោយប្រើ Td ។ នៅ
ពេលមនុស្សនោះបានប្រើថ្នាំនេះលើកទី
៣ ថ្នាំការពារ Td ត្រូវចាក់រៀងរាល់ ១០
ឆ្នាំរហូតដល់អស់ជីវិតរស់នៅ។

ការចាក់ថ្នាំវ៉ាក់ស៊ីនផ្សេងទៀត អាចចាក់
ទទឹងគ្នាបាន ដូច Td ដែរ។

តើអ្វីខ្លះ ដែលជាសេចក្តីគ្រោះថ្នាក់ពីការ
ចាក់ថ្នាំវ៉ាក់ស៊ីនការពាររោគ Td នោះ?

ដូចជាថ្នាំផ្សេងៗទៀតដែរ ការមានគ្រោះ
ថ្នាក់ដោយចាក់ថ្នាំនេះ គឺមានតិចណាស់
ដែលបណ្តាលអោយមានបញ្ហាធ្ងន់ធ្ងរ
ដូចជាស្លាប់ជាដើម រឿងនេះអាចកើត
មានឡើងក្រោយពីបានចាក់ថ្នាំវ៉ាក់ស៊ីន។

ការគ្រោះថ្នាក់ពីការចាក់ថ្នាំវ៉ាក់ស៊ីននេះ គឺ
ភាគច្រើនគឺជាជម្ងឺគ្រោះថ្នាក់មកពីមាន
មេរោគ បើសិនជាមនុស្សមានជម្ងឺឈប់
ប្រើថ្នាំវ៉ាក់ស៊ីន។

សឹងតែមនុស្សទាំងអស់ ដែលបានចាក់ថ្នាំ
វ៉ាក់ស៊ីនការពាររោគ Td មិនដែលមាន
បញ្ហាអ្វីឡើយ។

បញ្ហាមិនធ្ងន់ធ្ងរ

បើសិនជាមានបញ្ហាទាំងនេះកើតឡើង ជាទូទៅវាចាប់ផ្តើមកើតឡើងពីរបីម៉ោងរហូតដល់ទៅមួយថ្ងៃ ឬ ពីរថ្ងៃក្រោយពីបានចាក់ថ្នាំវ៉ាក់ស៊ីនការពាររោគនេះរួច។ ជាទូទៅបញ្ហានេះបាត់ទៅវិញនៅក្នុងរយៈពេលពីមួយថ្ងៃទៅពីរថ្ងៃ :

- ឈឺខ្នង, ឡើងក្រហមខ្នង ឬ ហើមនៅលើកន្លែងចាក់ថ្នាំនោះ

បញ្ហាឈឺស្នាត់អាចជាបញ្ហាធំ ចំពោះមនុស្សពេញវ័យ ដែលបានចាក់ថ្នាំវ៉ាក់ស៊ីនការពាររោគ 7d ជាញឹកញាប់នោះ។

ថ្នាំ acetaminophen ឬ ibuprofen (មិនមែន-អាស៊ីរីន) ដែលអាចជួយបន្ថយការឈឺចាប់។

បញ្ហាធ្ងន់ធ្ងរ

កម្រមានបញ្ហានេះកើតឡើងណាស់ :

- មានប្រតិកម្មចំពោះវត្ថុអ្វីមួយយ៉ាងធ្ងន់ធ្ងរ
- ឈឺធ្ងន់ធ្ងរ, ឈឺចាប់ចុកហើយនឹងសាច់ដុំលោតព្រើតៗលើដៃ។ ជម្ងឺនេះចាប់ផ្តើមឡើងពី ២ ថ្ងៃទៅ ៤ អាទិត្យ ក្រោយពីបានចាក់ថ្នាំ ហើយប្រហែលឈឺអស់រយៈពេលយូរទេផង។

តើត្រូវធ្វើយ៉ាងណា បើសិនជាមានប្រតិកម្មធ្ងន់ធ្ងរ :

- ☞ ចូរទូរស័ព្ទទៅលោកវេជ្ជបណ្ឌិត ឬ ក៏យកមនុស្សមានជម្ងឺនោះទៅជួបជាមួយនឹងលោកវេជ្ជបណ្ឌិតភ្លាម។
- ☞ ចូរសរសេរចុះនៅចុងហេតុកើតឡើង ហើយថ្ងៃខែឆ្នាំនិងពេលវេលាដែលកើតឡើងនោះ។
- ☞ សួរលោកវេជ្ជបណ្ឌិត, គ្រូពេទ្យរបស់អ្នក ឬ ក្រសួងសុខាភិបាលដើម្បីដាក់ពាក្យសុំក្រសួងសុខាភិបាលព្រឹត្តការណ៍ថ្នាំវ៉ាក់ស៊ីន (Vaccine Adverse Event Report) ឬ ក៏ទូរស័ព្ទមកទៅលេខ :
(800) 822-7967 (ដោយមិនគិតលុយ)

កម្មវិធីជាតិផ្តល់ជំនួយដល់ការខាតបង់ប្រាក់ថ្នាំវ៉ាក់ស៊ីន (National Vaccine Injury Compensation Program) ចេញលុយកាក់អោយ (បង់លុយ) ដល់មនុស្សដែលបានគិតថា មានគ្រោះថ្នាក់ដោយសារការចាក់ថ្នាំវ៉ាក់ស៊ីននេះ។ ចង់បានព័ត៌មានបន្ថែម ចូរទូរស័ព្ទមកលេខ :
(800) 338-2382 (ដោយមិនយកលុយ)

បើសិនជាអ្នកចង់ដឹងអំពីរឿងនេះបន្ថែម ចូរសួរវេជ្ជបណ្ឌិត ឬ គ្រូពេទ្យ។ វេជ្ជបណ្ឌិត/គ្រូពេទ្យអាចផ្តល់ឱ្យអ្នកនៅកញ្ចប់ថ្នាំវ៉ាក់ស៊ីនជាដំណឹង ឬ អោយយោបល់អំពីប្រភពព័ត៌មានផ្សេងៗទៀតដែលអាចជួយអ្នកបាន។

Khmer Traditional Music Class at CMAA

For the last five months, the Cambodian Mutual Assistance Association (CMAA) has had the fortune to begin focus-

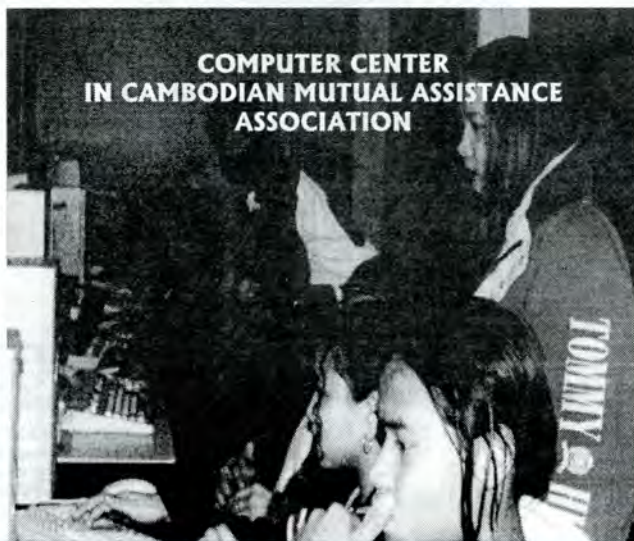
CAMBODIAN TRADITIONAL MUSIC CLASS

ing intensively once again on our youth issues, problems and successes within our community. We are very grateful for the constant support of the Office of Refugees & Immigrants (ORI), especially in the youth aspect. With the leadership of Mr. ARN CHORN-POND as a youth partner and coordinator for the CMAA, the Youth Corps / Peer Leadership Program has now began to be very active again, and we are very thankful!

The Youth Corps / Peer Leadership Program involves 15 to 20 Cambodian youths who are currently in High school and who would become the 'role models' to the younger Cambodian youths within the community by

their commitment, skills and willingness to volunteer to help their community. Peer Leaders are involved in organizing, planning and educating their younger peers and the community as a whole about health issues, youth issues, and other activities including: Peer Counseling and Environmental Project, Pregnancy Prevention Education and Conferences Workshop Planning. Recently we has just began the Cambodian Traditional Music Class for the 'at risk'

youths. The Peer Leaders are also helping in organizing events like fundraising parties for youth projects and helping to plan the Summer School for the CMAA in the hope to keep the Cambodian youths busy, having fun and become productive citizens to their community. If you like to be involved, please contact Mr. ARN CHORN-POND at the CMAA. Tel # is (508) 454-4286. Thank you!

COMPUTER CENTER IN CAMBODIAN MUTUAL ASSISTANCE ASSOCIATION

Continue from page 17

cause our phones are so antiquated that we lose a large number of calls each day, but it is also a service issue as teachers, therapists, doctors and foster parents find it nearly impossible to reach their social workers. Often it is thought that DSS staff is unresponsive, when in fact there is no good system for even receiving calls or taking messages. The equipment we have in most DSS offices is not even made anymore. We have been relegated to snapping up phones no longer used by other state agencies that have upgraded their systems in order to augment our supply of phones. We need to invest in something that sounds mundane, but is the lifeblood of our work. Please support a new telephone system for DSS.

Professionalization of Staff

The work DSS social workers do is one of the most difficult jobs in the Commonwealth. All of the most horrific societal issues from domestic violence and substance abuse to chronic neglect and child abuse converge at DSS. It is essential that staff have the most up-to-date training to deal with these problems. In the past year we have totally revamped the pre-service training program for new social workers, implementing a competency based training program. This pre-service program will form the basis for licensing all DSS social workers in the future as required by the Legislature.

We have entered into an agreement with the Salem State School of Social Work to create the Child Welfare Training Institute beginning in September of 1997. The Institute will oversee all in-service training for staff and foster parents, including credentialing, at sites throughout the state and work in conjunction with other schools of social work-both public and private; a professional edu

Continue to page 25

ការិយាល័យច្បាប់

VANTHAN R. UN
ATTORNEY AND COUNSELOR AT LAW

វេជ្ជាវិ អ៊ុន វ៉ាន់ចុន

ក រិយាល័យយើងខ្ញុំជាការិយាល័យច្បាប់តែមួយគត់ក្នុងរដ្ឋម៉ាសាឈូសែត ដែលមានមេធាវី ជាជនជាតិខ្មែរមានការប៊ុនប្រសប់ និងវៃឆ្លាតក្នុងការកាត់ក្តី។ លោកអ្នកអាចទទួលការពន្យល់ណែនាំនូវបញ្ហាច្បាប់ផ្សេងៗយ៉ាងស្ម័គ្រជំនាញជា ភាសាខ្មែរដោយផ្ទាល់។

⊕ គ្រោះថ្នាក់មរាមរណ៍	⇒ AUTO ACCIDENT
⊕ គ្រោះថ្នាក់កន្លែងធ្វើការ	⇒ WORKMAN'S COMPENSATION
⊕ ច្បាប់ចរាចរណ៍	⇒ BUSINESS LAW
⊕ ច្បាប់អន្តោប្រវេសន៍ (ទាតាចងក្រង)	⇒ IMMIGRATION
⊕ ធនក្ស័យ (ចែងត្រួតស៊ី)	⇒ BANKRUPTCY
⊕ ចញ្ឈប់កុំអោយទេវតាមូលដ្ឋានច្បាប់	⇒ STOP FORECLOSURE
⊕ គ្រោះថ្នាក់ចោលថាម៉ាស៊ីនពុល	⇒ LEAD PAINT POISONING
⊕ កាត់ឈ្មោះផ្ទះ	⇒ CLOSING
⊕ មែកកេរ្តិ៍ មរតក	⇒ WILLS & TRUST
⊕ សម្រុះសម្រួលថវិកាប្តីប្រពន្ធ	⇒ DIVORCE MEDIATION
⊕ ច្បាប់ក្រហម	⇒ CRIMINAL LAW

16 PINE STREET (Suite 8), LOWELL, MA 01851

OFFICE (508) 937-2201, HOME (508) 458-7738

FAX (508) 937-2204

NEW HOSPITAL PROVIDES FREE CARE IN PHNOM PENH

Sihanouk Hospital Center for HOPE opened on December 10, 1996 in Phnom Penh to provide free medical care for the people regardless of race, class, or financial situation.

The hospital is already seeing 300 outpatients a day and is soon to begin 24 hour emergency services.

We need your support and financial assistance to begin inpatient and surgical care by mid-1997. Those in Cambodia who have suffered so much and still so desperately lack the medical care they need will benefit directly from your donation.

An international staff of doctors, nurses and technicians have been assembled by HOPE *worldwide*. The plan of hiring and training 25 Cambodian physicians and 200 other hospital staff has begun.

Through a number of corporate and private donors the construction of the hospital has been completed and outpatients are being served. HOPE *worldwide* will provide the administrative experience to run this landmark training facility and needs \$1.5 million annually to fund on-going hospital expenses to allow equal access to health care for all Cambodians.

HOPE *worldwide* is a 501(c)(3) non-profit and non-governmental organization in special consultative status with the Economic and Social Council of the United Nations.

Tax deductible donations should be made to HOPE *worldwide* - Cambodia Hospital, at 148 E. Lancaster Avenue, Wayne, PA 19087 USA phone 610/254-8800.

.....
If you can be of any assistance to the Sihanouk Hospital Center of HOPE or would like further information please complete the form below and sent to the address below.

Name _____
Address _____
City _____ State _____ Zip _____
Phone Number _____ Married/Single _____ M/F _____
☒ Financial Donation: Amount Enclosed _____ ☒ Services Resource
☒ Personal Resource _____ ☒ Equipment Resources

Send to:
HOPE *worldwide*
148 East Lancaster Avenue
Wayne, PA 19087 USA

SIHANOUK HOSPITAL CENTER FOR HOPE OPENED ON DECEMBER 10, 1996 IN PHNOM PENH

Continue from page 22
(Testimony Linda K. ...)

cation program for social workers who wish to obtain their MSW; and the field placement program for all students doing internships at DSS.

This is a very exciting that will enhance the training we will be able to do, increase the number of social workers with advanced degrees and allow us to receive federal reimbursement for the project. Although this program is federally reimbursable, we need the commitment from the Legislature to move forward. In addition to the work we are doing with Salem State, I have convened a task force to work with the schools of social work throughout the state to strengthen the relationship between DSS and the schools, thereby improving the job readiness of our clinical staff. It is expected that this work can also help us undertake additional research to better understand how we can assist families. This task force, chaired by

Loretta Kowal, will provide me with great insight into how we can enhance collaboration with the public and private institutions that prepare staff for this line of work.

FamilyNet

FamilyNet, our major technology initiative will completely revolutionize the way we do our work and allow workers to spend more time with families as opposed to pads, pencils and desks. DSS has not upgraded from its monster mainframe system that was developed in the early 80's. Thanks to Rep. Angelo Scaccia and Speaker Finneran, we are well on our way to implementing a new computer system that capitalizes on 75 percent funding from the federal government for a limited period of time.

Part of the federal Statewide Automated Child Welfare Information System, FamilyNet will replace case records stored in green three ring binders with an online, interactive system. It will streamline casework, dra-

matically reduce paperwork and speed efficiency of document transmittal between offices. The system will help match waiting children with prospective foster and adoptive parents as well. Part of the design also includes interfaces with other state agencies, which will result in better service to our families. For example, we will be able to link up with Medicaid's computer system to find out if a child is already enrolled in an HMO and who is his primary physician. This project, in development since 1994, is set to become operational in August. It is one of the most exciting technological advances in state government today. This project has been in large part funded through a federal match program. The Governor's House One includes \$3.21 million to operationalize FamilyNet. This funding is critical to our ability to keep the system going once the federal match expires. The federal dollars support development but not ongoing costs of running the system.

(Continue to next issue)

NICK
MANN

NICK MANN
PHONE: (508) 458-4911
FAX: (508) 458-4911

PRINTING

31 GROTON STREET • LOWELL, MA 01852

មានបោះពុម្ពសំបុត្រគ្រប់បែបយ៉ាង

FOR ALL YOUR PRINTING NEEDS

- សំបុត្រអាពាហ៍ពិពាហ៍ Wedding Invitations
- កាតពាលីជួកម្ត Business Cards
- ប័ណ្ណបង្កាត់ដៃ Receipt Books
- សំបកកាសែតវីដេអូ Video Covers
- សៀវភៅឈ្មោះម្ហូប Restaurant Menus
- សេចក្តីប្រកាសផ្សេងៗ Flyers / Posters
- និងសំបុត្រផ្សេងៗទៀត... And Much More...

✉ មានទទួលបោះពុម្ពសំបុត្រការ
បានឆាប់រហ័សទាន់ចិត្ត

សូមបងប្អូនសរសេរចូលសញ្ជាតិ

ហោយហេតុថា

រដ្ឋាភិបាលសហរដ្ឋអាមេរិកតម្រូវឱ្យរដ្ឋាភិបាលប្តូរនយោបាយក្នុងរឿងរ៉ាវសេវា WELFARE

និងប្រាក់ពិការ SSI ហើយគេនឹងជួយតែអ្នកដែលចូលសញ្ជាតិ

CITIZEN

ដូច្នេះសូមបងប្អូនសរសេរចូលសញ្ជាតិ ឲ្យបានទាន់ពេលវេលាដើម្បីបានកម្រៃធានា ។

ទីកន្លែងដែលអាចជួយធ្វើសំបុត្រស្នាមសព្វឃាំងជូនបងប្អូនក្នុងរឿងនេះ ស្ថិតនៅលេខ :

សមាគមខ្មែរ

125 Perry St., Lowell, MA 01852
(508) 454-4286

បណ្តាំមេច

ព្រះវិហារវិទ្យាស្ថាន ប្រេសប៊ីតេស្តេន

273 SUMMER STREET LOWELL, MA 01852

(508) 452-3383

កម្មវិធីថ្នាំបង្កព្រះ ៤ម៉ោង១០:១៥ព្រឹក

គ្រូគង្វាល ដេវីឌ ម៉ាឡូន

សូមអញ្ជើញលោក/លោកស្រីចូលរួមប្រជុំថ្នាំបង្កព្រះគ្រីស្ទ
 ជាមួយយើងខ្ញុំរៀនរាល់សប្តាហ៍ជាភាសាខ្មែរនិងអង់គ្លេស

១. កូនអើយស្តាប់មេបា	ក្នុងគ្រួសារទូន្មានអ្នក
គួរយកចិត្តទុកដាក់	ស្រឡាញ់ស្ម័គ្រគោរពតាម ។
២. នាងនៅសាលារៀន	ត្រូវបង្រៀនប្រឹកប្រាប់ប្រាម
តាំងចិត្តប្រព្រឹត្តតាម	និងដិតដាមស្នាមមង្គល ។
៣. យើងរស់ក្នុងសង្គម	រដ្ឋអប់រំច្បាប់ជាគល់
កុំករហេតុអំពល់	ស្តាប់គ្នាយល់ជាតិសុខសាន្ត។

JOIN US AT THE RIVER:

Share in the excitement of the
First Annual Southeast Asian Water Festival
Saturday, August 23 from 11 a.m. to 6 p.m.

\$5,000 Includes:

- Sponsorship of our traditional racing boats.
- Recognition as a primary sponsor in all publicity.
- A full page in the day's Program Guide.
- A full booth at the Festival.
- Sponsorship of a two-person racing team.

\$2,500 Includes:

- Sponsorship of the Program Guide for the Festival and a full-page ad on the back on the front cover.
- Recognition as a primary sponsor in all publicity.
- A full booth at the Festival.
- Sponsorship of a two-person racing team.

\$1,000 Includes:

- Sponsorship of one of the Festival's major performers.
- Recognition as a sponsor in the Program Guide.
- A full page ad in the Program Guide.
- A full booth at the Festival.
- Sponsorship of a two-person racing team.

\$500 Includes:

- Recognition as a sponsor in the Program Guide.
- A half page in the day's Program Guide distributed to more than 10,000 visitors.
- A half booth at the Festival.
- Sponsorship of a two-person racing team.

\$250 Includes:

- Recognition as a sponsor in the Program Guide.
- A half page ad in the day's Program Guide.
- A half booth at the Festival.
- Sponsorship of a two-person racing team.

\$100 Includes:

- Recognition as a sponsor in the Program Guide.
- A quarter page ad in the Program Guide.
- Sponsorship of a two-person racing team.

The Southeast Asian Water Festival
Saturday, August 23, 1997

YES! I would like to be a sponsor of the Southeast Asian Water Festival.
Enclosed is my contribution of:

\$2,500 _____ \$1,000 _____ \$500 _____ \$250 _____ \$100 _____ Other _____

YES! I would like to offer the following goods or services to the Southeast Asian Water Festival:

*Please make checks payable to the Cambodian Mutual Assistance Association.
Please return this form to the Southeast Asian Water Festival c/o
UMass Lowell Center for Family, Work & Community; One University Ave. in Lowell, MA 01854.*

Dear Friends and Colleagues,

How would you like to subscribe to our bi-monthly magazine, "Khmer Lowell"? Would you like to put out an ads to more than 45,000 of our readers.

We offer low subscription and ads rate. Please call now for a quote of your ads. The yearly subscription is only \$25.00. Your subscription and advertisement money not only helping us to produce this bilingual magazine, but also supporting our work of serving the Southeast Asian community members who may otherwise be left out of the system and have no place to go for help. If you haven't subscribed to "Khmer Lowell", please call and subscribe now! "Khmer Lowell" provides comprehensive information about community issues, progress, economic, education, recreation, and more! It also provides you information about Cambodia as well.

"Khmer Lowell" is a monthly, bilingual magazine published collaboratively by the Cambodian Mutual Assistance Association of Greater Lowell, Inc. (CMAA), the Cambodian American Voter League (CAVL), and the Khmer Cultural Institute (KCI). The magazine is widely distributed to Cambodians and non-Cambodians throughout the New England areas and the United States.

We will be delighted to serve your needs! Please call us at (508) 454-4286; fax # (508) 454-1806, or reach us by -E-mail at CMAA@worldnet.att

Sincerely,

Samkhann Khoeun
Executive Director

ក្រុមហ៊ុនធានារ៉ាប់រង ខនវេ
Philip Sopheap Muth
Representative

Po.Box 1744
77 E. Merrimack Street
Lowell, MA 01853

508- 454-5054

LOWELL PUBLIC SCHOOLS
Henry J. Mroz Administration Office
155 Merrimack Street
Lowell, Massachusetts 01852

George N. Tsapatsaris
Superintendent

Tel: (508) 937-7647
Tel: (508) 937-7614
Fax: (508) 441-3761

ខាងស្តាំនេះ គឺជាសំបុត្រធ្វើយកប
ពីលោក George Tsapatsaris,
Superintendent of Lowell School
ស្តីពីសេចក្តីស្នើសុំឱ្យមានកម្មវិធីបង្រៀនភាសាខ្មែរ
នៅសាលាវិទ្យាល័យឡូវែល។

April 25, 1997

Mr. Samkhann Khoeun
Executive Director
Cambodian Mutual Assistance Association
125 Perry Street
Lowell, Massachusetts 01852

Dear Mr. Khoeun:

Your communication of April 11, 1997 regarding the establishment of the Cambodian language as part of the world language program at Lowell High School was presented to the members of the Lowell School Committee at their regularly scheduled meeting of April 23, 1997.

The Committee voted to place your communication on file pending further discussion with the Headmaster.

Sincerely,

George N. Tsapatsaris
Superintendent of Schools

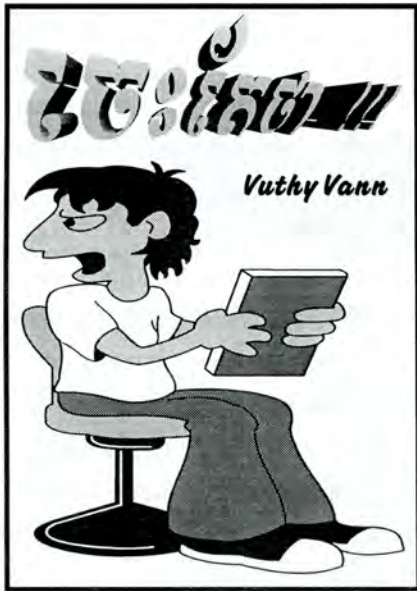
GNT/jc

Feb. 27, 1997 - Meeting with state Legislators regarding to benefit cut to legal immigrants and its impact on Southeast Asian communities at the State House, Boston, MA.

From left to right: Representative Kevin Murphy, Samkhann Khoeun, Executive Director of CMAA, Pahim Kay, Caseworker of Family Support Program of CMAA, Dr. Jeff Gerson of Umass Lowell, Thy Chey, Elderly Program Coordinator at CMAA, Judith Dickerman-Nelson, Director/instructor of Young Parent Program at CMAA, and Chuck Sarth, Chairman of Cambodian American Voter League.

**Feb. 27, 1997
CMAA's staff and colleagues met with state legislators at the State House, Boston, MA regarding to benefit cut to legal immigrants.**

- * រកាំងពៅជនបទចូលវិហារ តែខ្លួនឯងមិនបានចូលវិហារទេ។
xoxoxoxoxoxoxoxoxoxox
- * មុននឹងដើរចូលទៅ ត្រូវរកថ្លូវចេញជាមុនសិន។
xoxoxoxoxoxoxoxoxoxox
- * បើមានសេចក្តីខ្លិលច្រអូសចូលតាមមាត់ទ្វារ ទោះសេចក្តីតោកយ៉ាកចូលតាមមាត់បង្អួចដែរ។
xoxoxoxoxoxoxoxoxoxox
- * មិនមានលាភអ្វី ប្រសើរជាងលាភក្នុងភោគទានទេ។
xoxoxoxoxoxoxoxoxoxox
- * ស្គាល់ច្បាស់នូវភោគពិសប្រាកដ ក៏ប្រហែលនឹងព្យាបាលបានពាក់កណ្តាល។
xoxoxoxoxoxoxoxoxoxox
- * មិនមានអ្វីប៉ុនប៉មម្តេចជាងទំនៀមទំលាប់។
xoxoxoxoxoxoxoxoxoxox
- * សេចក្តីខុស កើតមកពីសេចក្តីគិតឃើញត្រូវ។
xoxoxoxoxoxoxoxoxoxox
- * អ្នកដែលមិនបីបីជាសេចក្តីអាក្រក់ រមែងមិនបីបីជាសេចក្តីល្អដែរ។
xoxoxoxoxoxoxoxoxoxox

- * ទំលាយសំបើរបស់អ្នកចោល ប្រសើរជាងធ្វើអំពើអាក្រក់ ដើម្បីរក្សាសំបើរទុក។
xoxoxoxoxoxoxoxoxoxox
- * មិនមានអ្វីរំលឹកជាងអាយុ។
xoxoxoxoxoxoxoxoxoxox
- * ជនពោលពាក្យកុហក មិនមានអ្នកណាជឿក្នុងកាលដែលខ្លួនពោលពាក្យពិត។
xoxoxoxoxoxoxoxoxoxox
- * អ្នកមិនបីបីថា ពេលណាកូននិយាយ រមែងមិនបីបីថា ពេលណាកូនទៅស្មៀមដែរ។
xoxoxoxoxoxoxoxoxoxox
- * អ្នកដែលមិនច្បាប់មានសត្រូវ រមែងមិនមានមិត្ត។
xoxoxoxoxoxoxoxoxoxox
- * កុំសោយសុខ លើកំរិតរក្សាអ្នកដទៃ។
xoxoxoxoxoxoxoxoxoxox
- * ផ្តាតែមួយ ពុំអាចធ្វើជាកម្រងបានឡើយ។
xoxoxoxoxoxoxoxoxoxox
- * ចោទប្រកាន់ខ្លួនឯង ប្រសើរជាងចោទប្រកាន់អ្នកដទៃ។
xoxoxoxoxoxoxoxoxoxox
- * ស្ត្រីល្អនឹងសម្រស់ បុរសល្អនឹងសេចក្តីក្លាហាន។
xoxoxoxoxoxoxoxoxoxox
- * មច្ឆាជម្រាបសម្លាប់ជនល្អបាន តែមិនអាចសម្លាប់កិត្តិយសគេបានទេ។
xoxoxoxoxoxoxoxoxoxox
- * ក្រៅពីផ្អែ និង ផ្កា មិនអនុញ្ញាតិដោយអ្នកណាឈ្មោះក្នុងផ្ទះខ្ញុំឡើយ។
xoxoxoxoxoxoxoxoxoxox

Lowell News From D.S.S.

The Department of Social Services' provides services to families and children living in Massachusetts. The mission at DSS is to support and strengthen families, and to keep families together whenever possible. The Department offers a full range of services which include counseling, day care, and parent aides. DSS is also the agency mandated to respond to reports of child abuse and neglect. When families can not provide the necessary care and protection for their own children, the Department intervenes to ensure children's safety.

When children need to be placed outside of their families home, this is when foster care is utilized. DSS first attempts to place children with family members, when none are available or appropriate, we then place children in foster homes. DSS does try to place children in their own ethnic background, but this is not always possible because of the shortage of homes we have available. DSS also tries to keep sibling groups together, and we do try to avoid making children change school districts. All of these factors are considered when trying to find a foster home. None of these factors are possible sometimes because of the shortage of foster homes.

We are appealing to the Greater Lowell community in trying to open new foster homes. The more foster homes we can have available, the better chance we will have as an agency to place children in appropriate foster home setting. If you want more information on how to become a foster parent please contact:

Susan Tucke or Michael Ben Ho @ 452-8970. The Lowell DSS office is located at 33 E. Merrimack St. This office services Lowell and the seven surrounding communities.

ប្រជាធិបតេយ្យ វិញ!

ដកស្រង់ចេញពីសៀវភៅ "ច្របាចិត្តតេឃ្យក្នុងឆោត" សោម នរេត

(ត ពីលេខមុន)

អង្គការនេះវិនិច្ឆ័យនឹងសំរេចរឿងជួសជុល រាស្ត្រតាមនាមរាស្ត្រ។ របបនេះហៅថាវិធីអាស្រ័យដំណាង។ តែក្នុងបណ្តារបបដែលយកវិធីនេះមកប្រើហើយនោះក៏យើងទៅឃើញរបៀបចាត់ ការខុសៗគ្នាជាច្រើនទៅទៀត។

នៅប្រទេសខ្លះគេនិយមបញ្ជាក់អំណាចជាពីរ ក្តីជាប់ក្តី "ដូចអំណាចនីតិបញ្ញត្តិ អំណាចនីតិបដិបត្តិ អំណាចតុលាការ" ហើយប្រគល់អំណាចដែលបានបំបែកជាភាគៗហើយនោះទៅឲ្យអង្គការនិមួយៗដោយឡែកអំពីគ្នា។ គេធ្វើបែបនេះ ដោយគេយល់ថា បើប្រគល់អំណាចសព្វសារពើទាំងអស់ទៅឲ្យអង្គការតែមួយ អង្គការនេះនឹងក្លាយទៅជា អង្គការផ្តាច់ការមិនខានសេរីភាពនឹងចាត់បង់ ពីព្រោះគ្មានអង្គការផ្សេងៗពីគ្នា ដើម្បីធ្វើការបងទប់គ្នាទៅវិញទៅមក កុំឲ្យរំលោភលើឯកជនបាន។ ដោយផ្ទុយទៅវិញ ប្រទេសខ្លះប្រមូលអំណាចមកប្រគល់ឲ្យអង្គការតែមួយដោយគេយល់ថា ដើម្បីធ្វើការឲ្យបានហ័ស និងបានពិស្តារ គេពោងឲ្យអង្គការដឹកនាំតែមួយ ម្យ៉ាងទៀតអង្គការដែលរាស្ត្របានរើសតាំងហើយនោះ ជាអង្គការដំណាងប្រជាជាតិមែន ដូចនោះពោងមានអំណាចសព្វយ៉ាងដូចប្រជាជាតិដែរ មិនចាប់បំបែកអំណាចធ្វើអ្វីទេ។ ក្នុងចំណោមនគរដែលនិយមវិធីបញ្ជាក់អំណាចក្តី ឬវិធីប្រមូលអំណាចក្តីដូចគ្នានោះហើយទៀត ក៏នៅតែមានរបៀបចាត់ការដោយឡែកៗពីគ្នាដែរ ដូចជាការឲ្យមានសភាពីរ ឬសភាតែមួយ ការតាំងរដ្ឋាភិបាលនិងភារៈនៃរដ្ឋាភិបាល ការទទួលខុសត្រូវនៃរដ្ឋាភិបាលចំពោះរដ្ឋសភា។ល។

វិធីបែបទី៣ គឺវិធី "ផ្ទាល់ពាក់កណ្តាល" គេប្រគល់អំណាចខ្លះទៅឲ្យអង្គការដែលរាស្ត្របានតាំងហើយនោះមែន តែគេទុករឿងខ្លះដែលជារឿងសំខាន់ស្ទាបរស់មកឲ្យរាស្ត្រដោយផ្ទាល់ទៅវិញ "ដូចជាការចងរដ្ឋធម្មនុញ្ញ គេឲ្យរាស្ត្រសំរេច

ចរៀងនេះដោយប្រជាមតិ។

ដូចនោះ យើងឃើញទេសៈកាលៈនិងទស្សនៈផ្សេងៗគ្នា បណ្តាលឲ្យតាំងរបបខុសៗគ្នាជាច្រើនណាស់។ ក៏ប៉ុន្តែទោជារបបនោះមានសភាពយ៉ាងណាក៏ដោយ គោលសំខាន់បិតនៅក្នុងចិត្តគោរពដល់បំណងនៃប្រជាធិបតេយ្យ "រាស្ត្រជាតិ" ដល់លក្ខខណ្ឌដែលយើងបានរាយខាងលើនេះ ហើយស្ថិតនៅក្នុងលទ្ធផលសំរាប់រាស្ត្រប៉ុណ្ណោះ។ ដូចនោះ របបណាក៏ដោយដែលប្រកាសឆន្ទៈខ្លួនយ៉ាងណាក៏ដោយ កាលបើប្រាសចាកឧត្តមគតិពិតៗ នៃប្រជាធិបតេយ្យហើយកាលបើចាត់វិធានការផ្ទុយនឹងប្រជាធិបតេយ្យ ហើយសំរេចបានផលផ្ទុយអំពីបំណងប្រជាធិបតេយ្យហើយ របបនោះសុទ្ធតែជារបបប្រជាធិបតេយ្យបន្តិ គឺសុទ្ធជារបបដំបូងប្រជាធិបតេយ្យទាំងអស់។

លទ្ធផលលើសង្គម: បើសង្គមឯណាបដិបត្តិទៅតាមកន្លងនេះហើយ តើសង្គមនោះនឹងទៅអ្វីទៅថ្ងៃក្រោយ?

ពាក្យឆ្លើយនោះ គឺសង្គមនេះមុខជានឹងបានចំរើនគ្រប់នាទីជាមិនខាន រាស្ត្រក៏បានស្រួលជាតិក៏បានរឹងប៉ឹង និងថ្លៃថ្នូរ។

បើយើងនិយាយឲ្យស្រួលស្តាប់ យើងអាចពោលបានថា ហេតុដែលនាំឲ្យជីវិតមនុស្សក្រាស់ក្រែលដោយសេចក្តីលំបាក គឺម្យ៉ាងការបង្កើតផលមិនគ្រប់គ្រាន់ដើម្បីផ្គត់ផ្គង់ជីវិត ឬម្យ៉ាងទៀត គឺផលដែលកើតឡើងមកហើយនោះ ឥតបានយកមកចែកចាយឲ្យបានត្រឹមត្រូវនោះឡើយ មានជនខ្លះធ្វើការតិច ឬគ្មានធ្វើការអ្វីសោះតែហូរហៀរទៅដោយទ្រព្យសព្វយ៉ាង ចំណែកខាងជនភាគច្រើន ដែលជាជនបង្កើតផលនោះត្រឡប់ទៅជារហោមហាមខ្លះមុខខ្លះក្រោយទៅវិញ។

នៅទីបំផុត វប្បធម៌ក្នុងសង្គមបដិបត្តិប្រជាធិបតេយ្យច្រើនបង្រៀនមនុស្សឲ្យឮ ឲ្យទទួលទុក្ខវេទនារបស់ខ្លួនជាការធម្មតា បណ្តាលឲ្យ

ទទួលសេចក្តីដែលមនុស្សរងនោះ ជារឿងស្មារតីតែម្តងទៅ។

ចុះបើមានរបបឯណាមួយដែលប្រើអនុភាពនៃវិទ្យាសាស្ត្រ ព្រមទាំងកំលាំងនៃការងាររបស់មនុស្សទាំងអស់គ្នាដើម្បីបង្កើតផល គ្រឿងឧបភោគនិងបរិភោគមុខជានឹងបានច្រើនបរិបូរណ៍ជាធម្មតា បើការចែកចាយនោះធ្វើទៅតាមកំលាំង និងសមត្ថភាពនៃជនអ្នកធ្វើការកាលណាហើយជនប្រភេទនេះ មុខជានឹងបានទទួលផលសមរម្យអំពីកំលាំងដែលខ្លួនបានបញ្ចេញ។ បើវប្បធម៌ជំរុលមនុស្ស ឲ្យដុះចិត្តដុះគំនិតពុះពារដើម្បីបង្កើតផលឲ្យកាន់តែច្រើនទៅទៀត ដើម្បីចែកផលឲ្យកាន់តែស្រួល សង្គមដែលសេរីយ៉ាងនេះចៀសវាងការចំរើនយ៉ាងណាវេច?

ឥលិកម្មដោយវិទ្យាសាស្ត្រ វិភាគកម្មតាមយុត្តិធម៌ វប្បធម៌ឆ្ពោះទៅរកវឌ្ឍនភាពជាគ្រឹះយ៉ាងសំខាន់ដែលនាំឲ្យសង្គមបែបនេះបានសុខបានសប្បាយ បានថ្លៃថ្នូរ។

ផ្នែកទី៣: អត្ថន័យរបស់ពាក្យប្រជាធិបតេយ្យ មកដល់ពេលនេះ យើងបានប្រមូលវត្តមានសព្វគ្រប់ល្មមនឹងឲ្យអត្ថន័យផលពាក្យប្រជាធិបតេយ្យបានហើយ។

លទ្ធិប្រជាធិបតេយ្យជាលទ្ធិមួយ ដែលខំសំរេចនូវបំណង ដ៏ជ្រាលជ្រៅរបស់មនុស្សមួយប្រការ គឺបំណងនឹងសាងជីវិតខ្លួនឲ្យបានត្រូវធាតុឲ្យចាកផុតវេទនា។ វិធីបង្កើតផលដោយសេចក្តីល្ងង់ខ្លៅ ការពាក់ព័ន្ធសង្គមដែលបើកឲ្យមនុស្សរឹបជាប់មនុស្ស វប្បធម៌ដែលបង្កឲ្យមនុស្សឲ្យចយក្រោយ ជាហេតុដែលធ្វើឲ្យជីវិតមនុស្សនៅក្នុងលោកនេះ ទៅជាសមុទ្រនៃទុក្ខ និងសេចក្តីឈឺចាប់។ ឥឡូវនេះ គេអាចសំរេចនូវបំណងរំលាយទុក្ខវេទនានោះបាន ដោយសំអាងទៅលើវិទ្យាសាស្ត្រ និងលើការងារនៃមនុស្សធ្វើការរួមគ្នា ជាវិធីបង្កើតផល លើការរៀបចំសង្គមថ្មីក្នុងនាទីសេដ្ឋកិច្ចក្តី នយោបាយក្តី សង្គមក្តី វប្បធម៌ក្តីដើម្បីរៀងមនុស្សខ្លះមានប្រៀបដោយអយុត្តិធម៌លើជនឯទៀត។ លើការបង្កាត់បង្គាញមនុស្សឲ្យកាន់តែភ្នំ ឲ្យកាន់តែយល់តិលៃខ្លួននឹងអនុភាពរបស់ខ្លួន។ ក្នុងការរៀបចំវិធានការសព្វសារពើនេះ គេយកប្រយោជន៍រាស្ត្រ យកឆន្ទៈរាស្ត្រនិងយកកំលាំងស្មារតីរាស្ត្រជាបង្អែក។

(នៅមានត)

រដ្ឋតក្កោវន្តតាមដងស្នូលបែរម៉ាក

ចោយ ថា សែម

(តែនតច្រើនអត្តនាវិទូ ពិសេសមុន)

កញ្ញាវិសដា និងកម្លោះ បូនី និយាយផ្តោះផ្តងគ្នាដ៏ស្និទ្ធស្នាល។ រំពេចនោះ បូនីបានក្រឡេកឃើញយុវជនម្នាក់ទៀតកំពុងដើរចូលមកជិតពួកគេទាំងពីរ។---

- ឃើញស្តី បូនី? ខ្ញុំហាក់ដូចជាតូចចិត្តណាស់នឹងបញ្ហាទាំងអស់នេះ។ (នាងនៅតែបែរក៏ត្រង់ប្រើមហិមាទៅរកផ្ទៃជលធារដដែល ព្រមទាំងដកដង្ហើមដំដោយតប់ប្រមល់)
- កុំអន់ចិត្តអ្វី វិសដា ! ---
- មិនត្រឹមតែតូចចិត្តទេ បូនី! ខ្ញុំថែមទាំងមានកំហឹងទៀតផង! បូនីឯងដឹងទេ?
- កំហឹងអ្វីទៅ វិសដា? ខ្ញុំសូមទោស! ព្រោះខ្ញុំមកយឺត! ខ្ញុំជឿថា វិសដា គួរតែខឹងហើយ! ខឹងអោយអស់ចិត្តទៅចុះ! សូមវិសដា មេត្តាយល់ដល់ចិត្តខ្ញុំផង ព្រោះខ្ញុំពុំមានបំណងនឹងមកយឺតទេ! នេះជាកំហុសរបស់ខ្ញុំ! គួរឲ្យស្តាយណាស់ខ្ញុំសុំទោស!

កញ្ញាវិសដា ហាក់ដូចជាស្រឡាញ់កាំង ព្រោះសម្លេងដែលនាងកំពុងស្តាប់នេះ ពុំមែនជាសម្លេងរបស់យុវជនបូនីឡើយ។ តែផ្ទុយទៅវិញវាជាសម្លេងដ៏ស្រួយរណ្តំ ដែលយុវនារីយើងកំពុងតែរង់ចាំ រង់ចាំទាំងរសាប់រសល់។ នាងងាកបែរក្រោយ យកដៃទាំងគូខ្ទប់មាត់ដោយស្រឡាញ់កាំង។ ឯក្នុងនាងសោតទៀតប្រឹងបើកក្រឡោត រកវាចាអ្វីស្រដៀងពុំកើត។ នាងមានអាការៈហាក់ដូចជាស្នាក់ស្នើរ ដោយសារនាងអរផង ក្នុងក្តាយផង ព្រោះយុវជនដែលទើបមកដល់នេះ ជាមនុស្សដែលនាងទន្ទឹងផ្លូវ។

- ខន្តី! ម្តេចថ្ងៃនេះក៏មកយឺតម្ល៉េះ? ក្រែងថាម៉ោង៤? (នាងនិយាយ

បន្ទោសផង ព្រមទាំងមុខញញឹមដោយក្តីព្រេកអរផង)។

- ណឺយ! ម៉ោងខ្មែរវាតែអីចឹង! កុំប្រកាន់អីវិសដា!
- (អ្នកកម្លោះបូនីបន្ត) ព្រោះ---
- ព្រោះតែខ្ញុំត្រូវសុំអនុញ្ញាតពីម្តាយខ្ញុំណា បូនី!
- ខ្ញុំក៏ដឹងអីចឹងដែរ ខន្តី! វិសដាប្រហែលជាគេមិនចាំអ្វីទេ ចុះឯងម្តេចក៏ចាំបាច់ដោះសារបន្ទាន់ម្ល៉េះ? (បូនីនិយាយបណ្តើរ ញញឹមទៅរកកញ្ញាវិសដា បណ្តើរ) តែខ្ញុំចង់និយាយថា---ព្រោះវាជាទំលាប់អាក្រក់របស់ខ្មែរយើងដែលពុំព្រមឲ្យគេម្តងពេលវេលា។ ឯងដឹងទេ! ស្រុកនេះ ក្នុងមួយម៉ោងៗ ហោចណាស់ក៏គេអាចរកបានប្រាក់ប្រាំដុល្លារដែរ---មែនទេ វិសដា? មិនមែនដូចនៅស្រុកយើងដែលនាំគ្នាអង្គុយអាំងភ្នក់ មួយព្រឹកទើស្តែងតែ ឬអង្គុយភូតទ្រ ផឹកទឹកក្តោតជូរនោះទេ! ឬជជែកតែពីរឿងអាក្រក់របស់អ្នកដទៃនោះឯណា។
- អេ! អេ! អេ! ឯងមានបញ្ហាផ្លូវចិត្តឬ បូនី? ឯងហាក់ដូចជាមានកំហឹងចំពោះខ្លួនឯង ឬចំពោះទំនៀមទំលាប់របស់ខ្លួនឯងខ្លាំងណាស់ មែនទេ? ណឺយ! អង្គុយមក ដកដង្ហើមឲ្យវែង គិតឲ្យបានច្បាស់។ ពួកឯងកុំយករឿងដែលខ្ញុំមកយឺត យកជាលេសសំរាប់បន្តបង្ហាប់ទំនៀមទំលាប់របស់យើងបែបនេះ មិនសមទេណា បូនី! ឯងគិតមើល---
- គិតបែបណា? ឯងមិនឃើញទេឬ ដែលពួកខ្ញុំនឹងអុំខ្ញុំមួយថ្ងៃ មួយថ្ងៃគិតតែជជែកពីរឿងនយោបាយ! ឯងដឹងខ្ញុំវិញ គាត់គិតតែពីសន្យាសុលទៅនិព្វាន។ ឥឡូវឮថាប្រហែលជាត្រូវគេកាត់ផ្តាច់

“លុយស្នេច” គាត់ទៀតផង ចាំមើលតើគាត់គិតទៅនិព្វានឯណា?

- ណឺយ កុំទោមនស្សនឹងពួកគាត់អី បូនី! មកជជែកគ្នាពីរឿងសាលាវិញម្តង។
 - ហា! ហា! ឯងប្រាកដជាចង់បង្វែងនាមពីការដែលឯងមកជួប វិសដា យឺតហើយមែនទេ? (បូនីចំអន់)
- កញ្ញាវិសដា ញញឹមខ្លីបមិនចេញស្តី។ នាងមានចិត្តចង់ជួយការពារខន្តី ដែលមិនមុខជ្រប់ហាក់ដូចជាព្រមទទួលកំហុសទាំងស្រុងដែរ តែកញ្ញាធ្វើមុខអីមេរៀនមិនស្រដី។

- បូនី, ឯងដូចជា---
- ដូចជាឈឺធ្លាលនឹងរឿងអ្នកដទៃខ្លាំងណាស់! មែនទេខន្តី? តែណឺយ ខ្ញុំទុកឱកាសឲ្យពួកឯងទាំងពីរជជែកគ្នាឲ្យបានសប្បាយចុះ! គ្នាលាសិនហើយ! ចាំគ្រាក្រោយខ្ញុំនឹងនិយាយអំពីរឿងជីវិតផ្ទាល់របស់ខ្ញុំឲ្យពួកឯងបានស្តាប់ម្តង។
- ទេ! ទេ! បូនី! ខ្ញុំរកតែគ្នាជជែកទេ តើ? ឯងដឹងទេ គ្នាបានជួបជាមួយអ្នកប្រាជ្ញបូនីឯងម្តងៗ គ្នាជជែកមិនចង់ដកមាត់សោះ!
- ណឺយទុកពេលឲ្យវិសដាគេជជែកចុះ ព្រោះគ្នាមានម្តាយមីងទើបងអញ្ជើញមកពីស្រុកខ្មែរ និងក្លាយមួយហ្វូងធំនៅរង់ចាំនោះ។ តែចាំអោយច្បាស់ណា! “ទឹកស្ទឹងដែលរឹងរឹងហូតទៅ ស្ទឹងឥតត្រីនៅហាក់ឥតន័យ តើនរណាហ្ន៎! ក្នុងលោកយី ទោះរូបប្រុសស្រីគ្មានក្តីស្តេហ៍” ចប់សំដីភ្លាម អ្នកកម្លោះបូនី បែរខ្លួនលើកដៃជាសញ្ញាលាអ្នកទាំងពីរមួយរំពេច “បាយ!” ទំរាំតែខន្តីនិងវិសដាបែរត្រឡប់ពីការភ័ន្តរាំងស្រឡាញ់កាំងមកវិញនោះគេទាំងពីរពុំបានឃើញស្រមោលមិត្តបូនីទៀត តទៅទំពីរទី ៣៤

ឡើងក្មេងកំព្រា និងព្រះចៅផែនដី

រឿងព្រេងនិទានខ្មែរ ដកស្រង់ពី ទស្សនាវដ្តីកុមារ សោម នរោត

មានក្មេងប្រុសម្នាក់អាយុ ១៥ឆ្នាំ ជាក្មេងកំព្រាឥតមានមាតាបិតាថែរក្សា។ ក្មេងនោះទៅរស់នៅដោយសាររោងនាយពិសេស គឺរោងសំរាប់ធ្វើក្រយាស្នោយថ្វាយព្រះរាជា។ ឯនាយពិសេស គេក៏អាណិតមេត្តាអោយនៅ ហើយគេប្រើឱ្យលាងចាន លាងថាសជូតសម្លាបព្រា។ គេឱ្យប្រាក់ខែក្នុងមួយខែ ៥-៦កាក់។ ក្មេងឧស្សាហ៍ធ្វើការក្នុងមុខការរបស់ខ្លួនណាស់ ហើយបានទទួលប្រាក់ជារៀងរាល់ខែរៀងមក។ ឯព្រះចៅផែនដី ស្តេចតែងយាងមកទតការងារក្នុងរោងពិសេស ទ្រង់បានយល់ក្មេងនោះធ្វើការលាងចានជារៀងរាល់។

ថ្ងៃមួយ ស្តេចទ្រង់យាងមករោងពិសេស

យល់ក្មេងនោះកំពុងតែលាងចាន។ ស្តេចត្រាស់សួរថា "ចៅឯងស៊ីឈ្នួលលាងចាន សព្វថ្ងៃនេះ មានប្រាក់ប៉ុន្មានហើយ?"។ ក្មេងនោះឆ្លើយថា "សព្វថ្ងៃនេះ ខ្ញុំមានស្មើគ្នានឹងស្តេចផែនដី"។ ស្តេចត្រាស់សួរថា "ការដែលចៅឯងស៊ីឈ្នួលលាងចាន បានប្រាក់តិចណាស់ ម្តេចក៏ចៅឯងស៊ីអ្វីថា ខ្លួនមានសម្បត្តិស្មើនឹងយើង ជាម្ចាស់ផែនដី?"។ ក្មេងនោះក៏អធិប្បាយថា "ខ្ញុំស៊ីឈ្នួលគេ សព្វថ្ងៃនេះបានតែ៥-៦កាក់ក្នុងមួយខែក៏ពិតមែន តែខ្ញុំទទួលបានបាយក៏ត្រឹមមួយដៃ ទទួលបានដំណេក ក៏ត្រឹមតែមួយពេល។ ឯស្តេចផែនដី ដែលមានទ្រព្យច្រើនរាប់មិនអស់នោះ ក្នុងមួយថ្ងៃក៏គង់សោយក្រយាត្រឹមតែមួយ

ដៃតូចតូច និងទ្រង់ផ្ទុំត្រឹមមួយពេលដូចគ្នា។ ហេតុនេះទើបខ្ញុំថា "ខ្លួនខ្ញុំមានសម្បត្តិស្មើនឹងម្ចាស់ផែនដីដែរ"។

ឯព្រះមហាក្សត្រ បានស្តាប់ពាក្យក្មេងអធិប្បាយប្រាប់ហេតុយកតែមួយដៃតូចជាប្រមាណដូចនោះហើយ ក៏ទ្រង់យល់ថាពិតជាមែនប្រាកដណាស់។ ទ្រង់ពិចារណាមើលហេតុទៅ ក៏ពុំមានខុសអីឡើយ គឺអ្នកក្រក៏ស៊ីត្រឹមមួយដៃតូច អ្នកមានក៏ស៊ីត្រឹមមួយដៃតូចដូចគ្នា។ ស្តេចមានព្រះទ័យស្រលាញ់ពាក្យក្មេងនោះព្រៃពេក ទើបទ្រង់ប្រទានមាស ប្រាក់ សំពត់ នោអាវ ឱ្យទៅក្មេងនោះ ហើយទ្រង់ចារឹកពាក្យក្មេងថាជាពាក្យអ្នកប្រាជ្ញបាន ក្នុងលោកនេះ។

តមកពីទំព័រទី ៣៣

ឡើយក្រៅពីសំណល់នៃសំណើចង់ក្តាកកក្តាយដែលរលាយបាត់បន្តិចម្តងៗនៅក្នុងជំរៅជំនោរខ្យល់ត្រជាក់នាម៉ោង៥ល្ងាច។

ពេលដែល កម្លោះប្លូនីចេញចាកទៅ វាផ្ទុំព្រះសូរិយាក៏បានរលត់ ផុតរស្មីទៅដែរ។ វាត្រីកាលក៏មកដល់។ ផ្ទៃមេឃពោរពេញទៅដោយហ្វូងតារាទាំងឡាយ ដែលហាក់ដូចជាប្រឹងប្រែងប្រកួតប្រជែងរស្មីគ្នានៅក្នុងលំហអាកាសដ៏សែនជ្រៅ នៅពេលដ៏ចុងក្រោយបង្អស់នៃវិហារិយសុខសាន្តនេះ។ យូរៗម្តងស្រមោលជ្រឹងខ្មៅហើរពោះព្យុសឆាប់ចំណីលើផ្ទៃទឹកលាយសន្លឹកជលយានយន្តនៅទីដ៏សែន ឆ្ងាយ។ ជំនោរខ្យល់ត្រជាក់ពេលព្រលប់ធ្វើឱ្យអារម្មណ៍ស្រួលជាងប្រមាណ។ សភាពខ្សៀវខ្សាកាលពីពេលថ្ងៃ ក៏ប្រែជាស្រពាប់ស្រពោនស្ងប់ស្ងាត់ គួរជាទីមនោរម្យដល់ជីវិតសត្វលោក។ នៅឯនាយគេពួសម្តងល្ហើយ។---

- ខន្តី! ម្តេចក៏មកយឺតម្ល៉េះថ្ងៃនេះ?
 - រិនដា! ឱ្យខ្ញុំសុំទោសរិនដាម្តងទៀតចុះ ព្រោះ---
 - ព្រោះខន្តី ប្រាកដជាពុំអាចជួយរូបខ្ញុំបានទេ! មែនទេខន្តី? (យុវនារីយើងបន្លឺសម្លេងឡើងទាំងចិត្តគ្មានក្តាញ់ និងស្រពាប់ស្រពោន) ទើសទាល់អី ខន្តី! និយាយដោយត្រង់ទៅ ក្រៅពីខន្តីឯងខ្ញុំពុំបានទុកចិត្តនរណាទេ! ខ្ញុំបានសម្រេចចិត្តរួចទៅហើយ ខ្ញុំពុំរារកឡើយ!
- (នៅមាន ត)

ខ្មែរ លូអែល KHMER LOWELL

ខ្មែរ ខ្សែវីល ជាព្រឹត្តិបត្រចេញផ្សាយប្រចាំពីរខែ រៀបចំឡើងដោយសមាគមខ្មែរក្រុងខ្សែវីល, ក្រុមអ្នកបោះឆ្នោតខ្មែរ-អាមេរិកាំង, និងវិទ្យាស្ថានវប្បធម៌ខ្មែរ។ យើងសូមស្វាគមន៍ចំពោះវិភាគទាន ជាអត្ថបទគ្រប់យ៉ាង ដូចជា៖ កំណាព្យ, រឿងប្រទេស, រឿងកំប្លែងខ្លីៗ រូបថតដែលមានសារៈសំខាន់សំរាប់អ្នកអានទូទៅ។ល។ សូមមេត្តាកំណត់ប្រវែងអត្ថបទនិមួយៗ អោយមានត្រឹមតែពី ៨០០-១២០០ពាក្យ ហើយអត្ថន័យនៃអត្ថបទនោះសោត ត្រូវមានលក្ខណៈស្របទៅតាមគោលគំនិតរបស់ព្រឹត្តិបត្រខ្មែរខ្សែវីលយើងផងដែរ។ ម៉្យាងវិញទៀត, សូមលោក-លោកស្រី អ្នកនាងកញ្ញា ដែលជាម្ចាស់អត្ថបទសូមមេត្តាសរសេរឈ្មោះ, អាស័យដ្ឋាន, និងហត្ថលេខាអោយបានច្បាស់លាស់ ដើម្បីងាយស្រួលក្នុងការទាក់ទងតាមរយៈប្រៃសណីយ៍។

ចំពោះអត្ថបទដែលយើងមិនអាចផ្សាយបានដោយបុព្វហេតុណាមួយនោះ យើងមិនអាចទទួលខុសត្រូវឬបញ្ជូនត្រឡប់ទៅអោយម្ចាស់អត្ថបទវិញបានទេ ប្រសិនបើអ្នកនិពន្ធមិនបានផ្តល់តម្លៃសំរាប់ថ្លៃមកវិញទេនោះ។

យើងរក្សាសិទ្ធិគ្រប់យ៉ាងទៅលើអត្ថបទទាំងអស់ដែលបោះពុម្ពផ្សាយនៅក្នុងព្រឹត្តិបត្រ “ខ្មែរខ្សែវីល” ហើយមិនអនុញ្ញាតអោយចម្លងផ្នែកណាមួយដើម្បីយកទៅប្រើក្នុងប្រការណាមួយដោយគ្មានការអនុញ្ញាតជាលាយលក្ខណ៍អក្សរពីសមាគមយើងឡើយ។

- តម្លៃថវិកា:** ឆ្នាំទី ១ (មានពី ៦-៧ លេខ)
- ថ្ងៃ ២៥ ដុល្លារ US..... (សំរាប់សហរដ្ឋអាមេរិក)
 - ថ្ងៃ ៣០ ដុល្លារ US..... (សំរាប់ប្រទេសកាណាដា)
 - ថ្ងៃ ៤៥ ដុល្លារ US..... (សំរាប់ប្រទេសផ្សេងទៀត)

ចាត់វិធានការ:
ការផ្សាយពាណិជ្ជកម្មទូទៅអាចធ្វើបានទៅតាមអស្សាស្រ័យរបស់អស់លោក។ សូមអញ្ជើញទាក់ទងលោក វ៉ាន់-រុន្ទី, ហ៊ុត-ធារិត, ឃៀន-សំខាន់។ នៅក្នុងរឿងនេះ ការិយាល័យយើង សូមពិនិត្យផ្ទៀងផ្ទាត់និងកែតម្រូវទៅលើអត្ថបទទាំងអស់ដែលយើងយល់ថា “មិនស្របនឹងគោលគំនិត” របស់ព្រឹត្តិបត្រខ្មែរខ្សែវីល។
រក្សាសិទ្ធិ (c) ១៩៩៧ ដោយព្រឹត្តិបត្រខ្មែរខ្សែវីល ។

ការិយាល័យព្រឹត្តិបត្រខ្មែរខ្សែវីល
c/o CMAA - 125 Perry Street
Lowell, MA 01852
Tel: (508) 454-4286; Fax (508) 454-1806
E-mail: CMAA@worldnet.att

Khmer Lowell Newsletter is a bi-monthly publication of the Cambodian Mutual Assistance Association of Greater Lowell, Inc. (CMAA), the Cambodian American Voter League (CAVL), and the Khmer Cultural Institute (KCI). We welcome your contribution. Send us your articles, poems, short story, opinion column, political and social commentary or any kind of art work such as cartoon that you wish to be published. All articles should be limited to 800-1200 words. Please include your name, address and phone number.

We reserve the right to edit all materials for space and contents suitable to Khmer Lowell's philosophy. For articles that we can not printed for any reasons whatsoever, we bear no responsibilities and/or are responsible to send them back to the writers if writer names and address are not provided.

No part of Khmer Lowell may be reprinted or reproduced without our written permission. Subscription rate for the first year (6-7 issues) is \$25.00 (USA); \$30.00 (Canada) and \$45.00 for all other countries.

All advertising inquiries should be directed to Samkhann Khoeun, Vuthy Vann, or Thirith Hut. Copyright (c) 1997 by KhmerLowell Magazine.

KhmerLowell Newsletter
 c/o CMAA - 125 Perry Street, Lowell, MA 01852
 Tel: (508) 454-4286; Fax: (508) 454-1806
 E-mail: CMAA@worldnet.att

<p>Publisher/Editor Samkhann Khoeun</p> <p>Managing Editor Vuthy Vann</p> <p>Associate Editors (Khmer) Pahim Kay, Savy Suth, Noret Som, Vuthy Vann</p> <p>Associate Editors (English) Joe Nickerson, Judith D. Nelson, Chuck Sart, Seng Ty</p> <p>Arts & Cultural Editors Arn Chorn-Pond</p> <p>Variety Editor Chath pierSath & Joe Nickerson</p> <p>Advertising & Marketing Managers Jachrey Em, Seng Ty, Chuck Sart, Thirith Huth, Vuthy Vann, Noret Som & Chath Piersath</p> <p>Production Manager Vuthy Vann</p>
--

FAX : (508) 459 - 0044

• TEL : (508) 459 - 2575

ករិយាល័យយុត្តាធិការ

យេម ដ្រាហ្គីន
JAMES C. DRAGON

ករិយាល័យយេម ដ្រាហ្គីន ខ្ញុំ ធ្លាប់បានបម្រើសហគមន៍ខ្មែរច្រើនឆ្នាំមកហើយមានការពិសោធន៍ និងទំនុកទុកចិត្ត ព្រមទាំងមានការសរសើរពីសំណាក់បងប្អូនខ្មែរនៅគ្រប់មជ្ឈមណ្ឌល !

មានជំនាញការខាង

❖ គ្រោះថ្នាក់ចរាចរ	⇒ AUTO ACCIDENT
❖ គ្រោះថ្នាក់កន្លែងធ្វើការ	⇒ WORK INJURY
❖ បទឧក្រិដ្ឋកម្មផ្សេងៗ	⇒ CRIMINAL
❖ ខាតបង់ក្នុងជំនួញ	⇒ BUSINESS LOSS
❖ ច្បាប់រៀបចំជំនួញ	⇒ BUSINESS LAW
❖ ច្បាប់អន្តោប្រវេសន៍	⇒ IMMIGRATION
❖ ធនក្ស័យ	⇒ BANKRUPTCY

អាស័យដ្ឋានសំរាប់ផ្ញើសំបុត្រ
P. O. Box 478
Lowell, Massachusetts 01853

អាស័យដ្ឋានការិយាល័យ
132 Warren Street
Lowell, Massachusetts 01852